Ogólnokrajowy tygodnik SZ "Związek Polaków na Białorusi"

GŁOS znad Niemna

5 kwietnia 2002r. Nr 14 (515) Index 63863 Rok założenia 1989

Prócz świata największą zagadką dla człowieka jest drugi człowiek.

Stanisław Jerzy Lec

HOŁD POMORDOWANYM

Pamiątkowy krzyż postawiony w 1990 roku

Pomnik ofiar NKWD w latach 40.

W Warszawie rozpoczęły się obchody 62. rocznicy zbrodni katyńskiej. W środę po południu hołd zamordowanym w 1940r. przez NKWD Polakom złożyły przed Pomnikiem Poległym i Pomordowanym na Wschodzie rodziny katyńskie, młodzież i mieszkańcy miasta.

Obchody rocznicy zbrodni katyńskiej rozpoczęły się dokładnie w rocznicę pierwszych wywózek na egzekucje więźniów z obozów specjalnych w Kozielsku, Starobielsku i Ostaszkowie. *„Rozładowywanie obozów"* — jak nazywali Rosjanie mordowanie Polaków — zakończyło się już w czerwcu. Najbardziej zasłużeni dla sprawy enkawudziści dostali nagrody.

22 tysiące polskich oficerów, policjantów i urzędników zostało zgładzonych na rozkaz najwyższych władz partyjnych i państwowych Związku Sowieckiego z 5 marca 1940 roku. Po 62 latach nie wyjaśniono wszystkich okoliczności zbrodni. Archiwa KGB są nadal niedostępne dla polskich historyków, a być może tam znajdują się brakujące dokumenty.

PAP, AD

FOTO W **Głosie**

W Konsulacie Generalnym RP w Grodnie odbyło się uroczyste spotkanie z przedstawicielami drużyny sportowej KS „Batory" oraz Związku Polaków. Po. Konsula Generalnego Renisław Walter oraz prezes ZPB złożyli gratulacje sportowcom, którzy osiągnęli sukces na II Polonijnych Zimowych Igrzyskach „Beskidy 2002". Dziennikarz sportowy Polskiego Radia i prezes Stowarzyszenia Przyjaciół Grodna i Wilna Lesław Skinder podzielił się swoim doświadczeniem komentatora sportowego oraz podkreślił problemy, które należy rozwiązać w dziedzinie sportu i zdrowego wychowania młodego pokolenia Polaków.

Inf. wł.

AKCJA

Pozdrowienie z Siedlec

W przededniu Świąt Wielkanocnych, wraz z życzeniami, przedstawiciele Oddziału Stowarzyszenia „Wspólnota Polska" w Siedlcach: Jacek Myszkowski, wiceprezydent miasta, i Jacek Grabiński, dyrektor oddziału, przywieźli na Grodzieńszczyznę także prezenty.

-Staramy się ogarnąć w swojej działalności wszystkich: dzieci, harcerzy, śpiewaków, nauczycieli, medyków — różnych działaczy Związku — mówi Jacek Myszkowski. — *Stało się tradycją, że od kilku lat przed świętami przyjeżdżamy choćby na dwa dni, aby spotkać się z Polakami tak w dużych miastach, jak i w terenie, i przekazać prezenty, które udaje się uzbierać dzięki sponsorom i mieszkańcom Siedlec. Grodzieńszczyznę zawsze odwiedzamy, podziwiamy, a tym razem w ekipie mieliśmy TV Siedlce, ponieważ chcemy opowiedzieć swoim rodakom o Polakach na Białorusi oraz zachęcić do zwiedzania tych terenów.*

Tym razem szanowni goście wraz z po. Konsula Generalnego Renisławem Walterem i przedstawicielami Związku Polaków odwiedzili Wołkowysk, Grodno, Sopoćkinie i Porzecze. Pomoc przekazana do oddziałów ZPB przeznaczona jest dla ludzi biednych; były to artykuły spożywcze i odzież. Jak zaznacza Jacek Grabiński, uzbierać jakąkolwiek pomoc nie jest łatwo:

- Udało się nam znaleźć sponsorów wśród importerów artykułów spożywczych z ciepłych krajów, dlatego w przywiezionych paczkach znalazły się suszone banany. Pomogli nam również hurtownie spożywcze, chociaż przychodzimy do nich jako jedni z wielu organizacji charytatywnych.

Dzięki inicjatywie tych ludzi, naszym Rodakom z Macierzy — ich sercom otwartym na problemy innych — święta w wielu rodzinach na Grodzieńszczyźnie były weselsze.

TZ

WATYKAN

96 zagraniczna pielgrzymka papieża — do Azerbejdżanu i Bułgarii — odbędzie się w dniach 22-26 maja — poinformował oficjalnie rzecznik Watykanu, Joaquin Navarro-Valls.

Na tegoroczne lato zaplanowane są także dwie inne pielgrzymki Ojca Świętego — pod koniec lipca papież będzie uczestniczył w Światowych Dniach Młodzieży w Toronto, po których odwiedzi Meksyk i Gwatemalę, a w sierpniu przyjedzie do Polski.

Watykan wezwał ambasadorów Izraela i Stanów Zjednoczonych przy Stolicy Apostolskiej, aby przedyskutować z nimi sprawę dramatycznej sytuacji w Betlejem — poinformował watykański rzecznik Joaquin Navarro-Valls.

Według Reutera watykański komunikat w sprawie konfliktu bliskowschodniego należy do bardzo stanowczych i ostro krytykuje politykę Izraela.

Od początku intifady, tj. od września 2000r., na palestyńskich terytoriach okupowanych rany od kul odniosło 52 dziennikarzy, a w większości przypadków były to rany od kul izraelskich.

Statystykę tę przypomniała katarska telewizja Al Dżazira. "Reporterzy bez Granic" poinformowali w Paryżu, iż 30 dziennikarzy śledzących zbrojny najazd Izraela na Ramallah było na różne sposoby celem agresji ze strony wojska izraelskiego: strzelano do nich lub zatrzymywano ich i usuwano z miejsca wydarzeń

STREFA EURO

Poziom bezrobocia w strefie euro w lutym 2002r. wyniósł 8,4 procent i pozostał na takim samym poziomie, jak w styczniu — poinformowała agencja statystyczna Unii Europejskiej, Eurostat. Najwyższą stopę bezrobocia odnotowano w Hiszpanii — 12,9 proc. (w styczniu 12,9 proc.), Francji — 9,0 proc. (8,9 proc.), Finlandii -9,0 proc. (9,1 proc.) i Niemczech — 8,1 proc. (8,1 proc.). Najlepiej jest w Holandii — 2,3 proc., Luksemburgu — 2,6 proc., Austrii — 3,9 proc. (4,0 proc.), Danii — 4,2 proc., Irlandii — 4,3 proc. (4,2 proc.) i Portugalii — 4,3 proc. Eurostat szacuje, że w lutym bez pracy pozostawało w strefie euro 11,5 mln osób, a w całej Unii — 13,4 mln. Dla porównania — bezrobocie w USA wynosiło w tym okresie 5,6 proc., a w Japonii 5,3 proc. W Polsce — ponad 18 procent.

PAP, AD

W numerze:

Informacja

Zapraszamy członków (z Grodna oraz rejonu Grodzieńskiego) **Stowarzyszenia Żołnierzy Armii Krajowej przy ZPB na zebranie sprawozdawczo - wyborcze Stowarzyszenia Żołnierzy AK**, które odbędzie się dnia 14 kwietnia br. o godz. 11.00 w siedzibie ZPB przy ul. Dzierżyńskiego 32

Zaproszenie

Zespół Pieśni i Tańca "Chabry" serdecznie zaprasza miłośników kultury polskiej na koncert z okazji obrony tytułu "Ludowego", który odbędzie się dnia **11 kwietnia o godz. 19.30** w Miejskim Domu Kultury przy ul. Dzierżyńskiego 1.

Wstęp wolny

Kierownik zespołu Eleonora ZAWADZKA

Ogłoszenie

Dnia **7 kwietnia 2002r. Dom Polski w Lidzie** zaprasza na **uroczysty koncert** z okazji **Dnia Kultury Polskiej**, w którym wezmą udział zespoły działające przy Domu Polskim, również zespół „Promień" ze Szczuczyna.

Początek o godz. 15.00

Serdecznie zapraszamy!

ISSN 1563-3233

POLSKA - LITWA

Gra na zwłokę

Forsowanie przez Polskę niechcianej na Litwie umowy o pisowni nazwisk doprowadziło w zeszłym tygodniu do odwołania wizyty premiera Algirdasa Brazauskasa w Polsce.

Według sondaży aż 34 proc. litewskiego społeczeństwa jest przeciwnych temu, aby polskie nazwiska na Litwie zapisywać polskimi literami. Pozostali albo nie mają nic przeciwko (31 proc.), albo jest to dla nich zupełnie obojętne (35 proc.).

Algirdas Brazauskas miał w Warszawie wraz z premierem Leszkiem Millerem złożyć podpis pod umową kończącą prawie sześcioletnie negocjacje w sprawie umowy o pisowni nazwisk mniejszości polskiej na Litwie z użyciem polskich liter (takich jak "ś", "ć" czy "ż", których nie ma w litewskim alfabecie), a także litewskich nazwisk w Polsce z użyciem litewskich liter.

Obecnie nazwiska litewskich Polaków, jak i pozostałych mniejszości narodowych w dowodach osobistych zapisywane są bez litewskich końcówek (-as, -is, -us, -iene, -yte, -aite -ute), lecz według zasad pisowni litewskiej, np. Sienkiewicz w dowodzie zapisany jest jako Senkevie. Jeśli zgodzić się na litewskie propozycje, jego nazwisko można byłoby zapisać już jako Sienkiewicz. Jednak Szczęsny (dziś zapisywany jako Sesny) byłby pisany jako Szczesny.

Vytautas Landsbergis, lider konserwatystów i ojciec niepodległości Litwy twierdzi, że oryginalna pisownia polskich nazwisk na Litwie byłaby szczególnym i niepotrzebnym przywilejem, gdyż dla żadnych innych — łotewskich, estońskich, niemieckich, francuskich czy skandynawskich — nie jest to przewidziane.

Litewscy Polacy są przekonani, że umowa o pisowni nazwisk nie jest im potrzebna. Zdecydowana większość uważa, że umowa niepotrzebnie drażni Litwinów, a z prawa do pisowni nazwisk mało kto skorzysta.

W Wilnie mówi się już od dawna, że pisać swoje nazwiska polską czcionką chce co najwyżej kilkuset osób z ponad 250 tys. rzeszy litewskich Polaków. Dlaczego? Bo to droga przez mękę po urzędniczych korytarzach, strata czasu i niemałe koszty.

- *W świetle ostatnich wydarzeń widać, że ważniejsza jest np. sprawa polskich matur czy podręczników* — mówi rzecznik MSZ Bogusław Majewski. Podkreśla jednak, że rząd jest zdecydowany doprowadzić negocjacje do końca, bo postulat w sprawie nazwisk wyszedł kilka lat temu od samej Polonii.

Polscy urzędnicy mają żal do litewskich kolegów, że nie chcą nam pójść na rękę w drobnej sprawie, podczas gdy polscy dyplomaci próbują za wszelką cenę pomóc Litwie, promując jej kandydaturę przed jesiennym szczytem w Pradze, na którym mają zapaść decyzje, kto w następnej kolejności zostanie przyjęty do NATO.

"Gazeta Wyborcza"

Preludium

Były to pierwsze wybory, za które „świadomi Ukraińcy" nie muszą się wstydzić

Wielkim przegranym wyborów parlamentarnych na Ukrainie, które odbyły się 31 marca br., jest ekipa prezydenta Leonida Kuczmy — napisały praktycznie wszystkie kijowskie gazety. Podkreślają, że ludzie chcą zmian, a wybory parlamentarne były preludium wyborów prezydenckich, które mają się odbyć jesienią 2004 roku. Frekwencja wyniosła 69,6 procent. Blok "Nasza Ukraina" Wiktora Juszczenki dysponować będzie w nowym ukraińskim parlamencie 112 mandatami, a blok proprezydencki — 104. Komuniści wprowadzą do parlamentu 66 deputowanych, a niezależni — prawie 100. Oficjalne rezultaty zostaną ogłoszone do 15 kwietnia.

© AP

Wiktor Juszczenko - lider bloku "Nasza Ukraina"

Wyniki

W nowej ukraińskiej Radzie Najwyższej znajdzie się najprawdopodobniej sześć ugrupowań. Obok reformatorskiej "Naszej Ukrainy", proprezydenckiej "O jedną Ukrainę" i "Komunistycznej Partii Ukrainy", także opozycyjna "Socjalistyczna Partia Ukrainy", "Socjaldemokratyczna Partia Ukrainy" (zjednoczona) i antyprezydencki blok b. wicepremier Julii Tymoszenko. Jak się szacuje, około 90 mandatów zdobyli tzw. niezależni kandydaci, z których wielu ma powiązania z władzami administracyjnymi.

Juszczenko wykluczył możliwość współpracy w nowym parlamencie z socjaldemokratami i komunistami. Według niego, nie są to siły, które przejmują się przyszłością kraju. Lider "Socjaldemokratycznej Partii Ukrainy" Wiktor Medwedczuk uważany jest za potencjalnego rywala Juszczenki w wyborach prezydenckich w 2004r. Natomiast prezydent Leonid Kuczma, który otwarcie nawoływał do głosowania na blok "O jedną Ukrainę" ("Zjednoczona Ukraina"), oświadczył, że jest gotów do współpracy ze wszystkimi konstruktywnymi siłami, które będą w stanie stworzyć większość. Zaznaczył, że siły te powinny kontynuować politykę reform gospodarczych, popierać europejski wybór Ukrainy i pogłębiać stosunki z Rosją.

Podzielone zdania — wspólne uznanie

Wyniki wyborów parlamentarnych na Ukrainie wskazują, że Ukraińcy mają już dość stagnacji i nie liczą na to, że obecne władze są w stanie ją przełamać — uważa Witalij Portnikow, komentator Radia Wolna Europa/Radia Svaboda. *"36 proc. obywateli oddało swe głosy na opozycję. To ludzie, którzy chcą zmian. Wśród nich część jest nastrojona radykalnie, są to zwolennicy (byłej wicepremier) Julii Tymoszenko i (opozycyjnego socjalisty) Ołeksandra Moroza. Mniej radykalni głosowali na "Naszą Ukrainę" (umiarkowanie opozycyjny blok byłego premiera Wiktora Juszczenki)"* — powiedział Portnikow. Jego zdaniem, wybory parlamentarne były preludium wyborów prezydenckich, które mają się odbyć jesienią 2004r. *„Obecne wybory pokazały, że następny kandydat na prezydenta musi być reformatorem, gdyż żaden inny ich nie wygra. To może być Juszczenko, ale niekoniecznie"* — uważa komentator Radia Svaboda.

Portnikow nie wyklucza, że prezydent Leonid Kuczma spróbuje zrealizować „rosyjski" scenariusz wydarzeń: *„Najpierw (proprezydencki) blok "O jedną Ukrainę" dogaduje się z komunistami, dzieląc najważniejsze stanowiska w parlamencie i rządzie, a w połowie 2003r. koalicja ta rozpada się, gdyż w nowym parlamencie możliwe będą tylko sytuacyjne koalicje. Potem powstanie alians dotychczasowych zwolenników Kuczmy z reformatorami"*.

Moskwa, która z zainteresowaniem śledziła przedwyborczą kampanię na Ukrainie, *„z zadowoleniem przyjęła wyniki wyborów do Rady Najwyższej (parlamentu) i do władz lokalnych"* — oświadczyło MSZ Rosji. Rzecznik rosyjskiego MSZ Aleksander Jakowienko powiedział, że *„wnioski rosyjskich obserwatorów, którzy wraz z przedstawicielami WNP, OBWE i innych struktur europejskich monitorowali wybory, nie pozostawiają wątpliwości co do swobody wyrażenia przez naród ukraiński swej woli"*.

Prezydent Rosji Władimir Putin na dwa tygodnie przed wyborami powiedział podczas pobytu w ukraińskiej Odessie, że ktokolwiek zwycięży, Rosja *„widzi i będzie widzieć w Ukrainie swego partnera strategicznego"*.

© REUTERS

Była wicepremier Ukrainy Julia Tymoszenko

Stany Zjednoczone wyraziły „rozczarowanie", że rząd Ukrainy nie zapewnił równych szans wszystkim partiom, w szczególności nie poczynił kroków, aby zapobiec wypadkom nadużycia władzy w kampanii wyborczej. Jednak Waszyngton nie nazwał wyborów nieuczciwymi. Rząd USA skrytykował sposób przeprowadzenia wyborów parlamentarnych na Ukrainie, wytykając ich organizatorom faworyzowanie partii rządzących i dyskryminację opozycji.

Wybory na Ukrainie skrytykowała też Organizacja Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie oraz niektórzy ich zagraniczni obserwatorzy. Duńska obserwatorka Hanne Severinsen powiedziała agencji Reuters, że wybory były zorganizowane tak niekompetentnie, że mogło dojść do przypadków fałszowania wyników. Oficjalny raport OBWE będzie znany dopiero za kilka tygodni.

W interesie obu narodów

Stosunki polsko-ukraińskie po II wojnie światowej

ciąg dalszy z nr. 13

II wojna światowa doprowadziła nasze narody do konfliktu etnicznego...

-Pogranicze polsko-ukraińskie zaowocowało wrogością i zbrojnymi starciami pomiędzy obu naszymi narodami. Związane to było m. in. z polityką hitlerowskich Niemiec oraz stalinowskiego ZSRR, która zmierzała do podsycania konfliktów narodowościowych i wygrywania jednych przeciwko drugim. Nie bez znaczenia też w rozdmuchaniu konfliktu okazały się działania polskiego i ukraińskiego podziemia oraz zbrojna i propagandowa działalność partyzantki komunistycznej na Wołyniu i Galicji.

Konflikty zbrojne pomiędzy Polakami i Ukraińcami miały miejsce w latach 1943-1947...

-Liderzy OUN uważali wówczas Polaków za głównego wroga. Byli bowiem przekonani, choć jak się okazało później niesłusznie, że powtórzy się scenariusz z roku 1918, kiedy to wojna wykrwawiła Niemców oraz kraje zachodnie, a Ukraina została sam na sam z Polską.

Chociaż ciągle nie ma żadnych dokumentów stwierdzających jakoby OUN-UPA chciało fizycznie usunąć ludność polską ze spornych terenów, to jednak są fakty wskazujące, że akcja antypolska była przeprowadzana na całym obszarze. kontrolowanym przez UPA i rozpoczęła się w pewnym określonym i dobrze zsynchronizowanym czasie.

Największe straty poniosła ludność polska na Wołyniu...

-Miejscem najokrutniejszych mordów ludności polskiej był Wołyń, gdzie zbrojne formacje Ukraińców były dość liczne i gdzie ludność polska stanowiła zdecydowaną mniejszość. W warunkach zagrożenia ludność polska organizowała się w grupy samoobrony, uciekała do miast, wyjeżdżała na zachód, a także wstępowała do policji niemieckiej lub partyzantki radzieckiej. Brak odpowiedniej łączności pomiędzy oddziałami AK powodowało, że polscy żołnierze nie zawsze mogli we właściwej porze przyjść z pomocą ludności cywilnej. Kiedy zaś już się zjawiły, to decydowały się do działań odwetowych na Ukraińcach.

Inaczej wyglądała sytuacja w Galicji Wschodniej...

-Tam pozycja Polaków była zdecydowanie lepsza, ale i tam nie obyło się bez strat ludności. Tylko na Tarnopolszczyźnie zginęło w tamtych latach około 14 tys. Polaków. Według najnowszych ustaleń badaczy polskich z rąk UPA zginęło od 40 do 100 tys. Polaków. Natomiast w akcjach odwetowych śmierć poniosło do 3 tys. Ukraińców.

Walki polsko-ukraińskie przerwało nadejście frontu...

-Ale tylko na krótko. Oddziały UPA wycofały się na zachód, na tereny oddalone od działań wojennych, gdzie kontynuowały akcję antypolską. W konflikt polsko-ukraiński czynnie zaangażowało się również NKWD, które zręcznie posługiwało się prowokacjami. Próby porozumienia się AK-WiN z UPA na terenach PRL nie powiodły się i były tylko niewielkim epizodem w ówczesnych warunkach.

Potem zaczęły się przesiedlenia...

-Które zarówno dla ludności polskiej jak i ukraińskiej okazały się bardzo dotkliwe. Przesiedlenia Polaków z Ukrainy do PRL i Ukraińców z Polski do ZSRR realizowane były na mocy porozumienia pomiędzy komunistycznymi rządami PRL i ZSRR i objęto nimi około 800 tys. Polaków i 482 tys. Ukraińców.

Nieliczne w zasadzie oddziały UPA kontynuowały nadal walki zbrojne w południowo-wschodniej Polsce. Władze PRL postanowiły je więc zlikwidować. Zdecydowały się również na ostateczne rozwiązanie problemu ukraińskiego poprzez realizację akcji "Wisła" — czyli przesiedleniu prawie 150 tys. Ukraińców na ziemie zachodnie i północne. Taka zbiorowa odpowiedzialność krzywdziła wielu niewinnych ludzi.

Niechęć i wrogość polsko-ukraińska podsycana była i kontrolowana przez ówczesne władze komunistyczne. Nie pozwalały one m.in. na przeprowadzenie badań dotyczących konfliktu polsko-ukraińskiego i ujawnienie rzeczywistości.

Dopiero po roku 1989 sytuacja diametralnie się zmieniła...

-Dziś chcemy wreszcie ustalić konkretne fakty i przyczyny ostrych starć polsko-ukraińskich. Obradujące od roku 1996 polsko-ukraińskie seminarium "Polska-Ukraina: trudne pytania" odbyło osiem sesji, a ich owocem ukazały się cztery tomy materiałów. Spotkania te winne wyjaśnić wiele spornych momentów z niedległej historii obu naszych krajów.

Strona ukraińska zamierzała doprowadzić do uznania, że OUN prowadził walkę wyzwoleńczą o niepodległą Ukrainę. Tak naprawdę, to ukraińska strona chciałaby uzyskać w oczach polskich rehabilitację UPA i usprawiedliwienie jej działań. Warto też wiedzieć, że w stosunku do UPA nie ma też jednomyślności wśród samego społeczeństwa ukraińskiego. Nawet Rada Najwyższa Ukrainy, a zwłaszcza komuniści, nie uznała jeszcze tej formacji wojskowej jako kombatanckiej.

Polska zaś strona usiłowała doprowadzić Ukraińców do uznania działań ludobójczych UPA nad ludnością polską. Niestety nie jest to wcale takie proste, gdyż obóz patriotyczno-demokratyczny na Ukrainie nawiązuje w swym rodowodzie do OUN-UPA.

Prowadzone dyskusje wykazały niemało punktów wspólnych, ale i różnic. Nie udało się też uniknąć różnego rodzaju emocji, jednostronnych zaangażowań czy propagandowych wystąpień. Kilka miesięcy temu, z inicjatywy jednego ze współorganizatorów seminarium — Związku Ukraińców w Polsce, doszło do zawieszenia polsko-ukraińskich spotkań. Niestety w podjęciu tej decyzji nie zadecydowały sprawy naukowe...

Zdecydowanie inaczej układały się stosunki polsko-ukraińskie na emigracji...

-Aspiracje niepodległościowe Polaków i Ukraińców po II wojnie światowej nie powiodły się. Nowymi gospodarzami w naszych obu krajach stali się komuniści, a niepodległościowców czekała emigracja.

Do połowy lat pięćdziesiątych polska i ukraińska emigracja polityczna żyła w konfrontacji. Różne opcje polityczne w swoich organach prasowych snuły nowe wizje polsko-ukraińskie we właściwym tylko dla siebie świetle.

I tak np. endecja uważała, że sąsiedztwo z Rosją jest pewnym gwarantem polskiej granicy wschodniej, a powstanie niepodległej Ukrainy niesie za sobą zagrożenie interesów polskich. Obóz zaś piłsudczykowski uważał, że tylko rozpad Związku Sowieckiego wyznaczy prawdziwą granicę Polski, którą zazwyczaj widzieli na Zbruczu.

Główne nurty polityczne ukraińskiej emigracji — np. nacjonaliści Mykoły Lebedia — zajmowały skrajnie antypolskie pozycje. Polaków uważano za głównych winowajców swoich niepowodzeń. Zagraniczne przedstawicielstwo Ukraińskiej Głównej Rady Wyzwoleńczej i jego prasa zajmowały niezmienne stanowisko w sprawach polsko-ukraińskich.

cdn.

Leszek WĄTRÓBSKI,
Szczecin

Przygotował Andrzej DUBIKOWSKI

Święto władzy

nie stało się świętem społeczeństwa

Dzień 2 kwietnia na Białorusi jest uznawany za tzw. „święto jedności". Na wszystkich urzędach państwowych wywieszane są flagi Białorusi, organizuje się specjalne uroczystości. W 1996 roku właśnie w tym dniu Aleksander Łukaszenko i ówczesny prezydent Rosji Borys Jelcyn uroczyście podpisali deklarację o utworzeniu Stowarzyszenia Białorusi i Rosji, a w 1997 — państwa związkowego Związku Białorusi i Rosji.

Właśnie w latach 1996-1997 polityka integracyjna osiągnęła swój szczyt. Większość białoruskiego społeczeństwa żyła słodkimi iluzjami co do polepszenia poziomu życia dzięki wsparciu wschodniego sąsiada. Wprowadzono szereg związkowych programów gospodarczych, jako przykład warto wspomnieć szeroko reklamowany w mediach „związkowy telewizor". Jednak po 5 latach od utworzenia ZBiR-u zwykły białoruski obywatel wciąż ma trudności z wyliczeniem korzyści jakie przyniosła mu integracja z Rosją.

We wtorek mieszkańcy Grodna ze zdziwieniem dostrzegli rosyjską flagę na budynku Obwodowego Komitetu Wykonawczego. Większość z przechodniów nie wiedziała z jakiej okazji na budynkach urzędów państwowych rozwieszone są flagi. Dla przeważającej większości mieszkańców Białorusi dzień 2 kwietnia wciąż zostaje niczym nie wyróżniającym się dniem pracy. Odbywające się w Mińsku uroczystości z okazji 5 rocznicy utworzenia ZBiR-u, w których wzięli udział tylko drugorzędni urzędnicy Białorusi i Rosji, kolejny raz dowodzą, że władze centralne też mają ważniejsze zajęcia niż nieustające deklaracje przyjaźni. Święto jedności jest najlepszym przykładem zmieniającego się stosunku społeczeństwa do integracji i korzyści jakie z niej płyną. Badania opinii publicznej niezbicie świadczą, że popularność integracyjnych haseł z roku na rok spada.

Po przejęciu władzy na Kremlu przez ekipę Władimira Putina, wyraźnie zmieniły się akcenty w stosunkach pomiędzy sojusznikami. „Integracja po rosyjsku" zaczęła oznaczać przede wszystkim przejęcie kontroli przez rosyjskie kompanie nad łakomymi kąskami białoruskiego przemysłu. Ale władze białoruskie okazały się zupełnie nieprzygotowane do zmiany rosyjskich priorytetów. Nieudana próba inwestycji rosyjskiej kompanii „Bałtika" w białoruski przemysł browarski jest tego najlepszym dowodem. Jeżeli za czasów Jelcyna strona białoruska narzekała na ciągły brak postępu w dziedzinie integracji, to teraz role się odmieniły.

W 1997 roku Aleksander Łukaszenko i Borys Jelcyn z dumą deklarowali, że podpisany przez nich dokument świadczy o utworzeniu nowego podmiotu prawa międzynarodowego. Jednak dzisiaj nawet obietnice wprowadzenia w 2005 roku rosyjskiego rubla jako jedynej waluty ZBiR-u wywołują tylko pobłażliwy uśmiech. I nic nie wskazuje na to, że ekonomiczny pragmatyzm rosyjskiego kierownictwa i polepszenie stosunków z Zachodem mogą być ofiarą na ołtarzu słowiańskiej przyjaźni.

© IREX/ProMedia

Andrzej ODLANICKI

MEDYCYNA

"Tydzień Zdrowia"

Ponad 51 proc. śmiertelności na Białorusi powodują choroby serca i układu krążenia. Zgodnie z badaniami 17,9 proc. dorosłych obywateli Białorusi, czyli ponad 1,5 mln osób cierpi na nadciśnienie, do tego jeszcze około 13 proc. mieszkańców Białorusi ma chorobę wieńcową. Dlatego choroby kardiologiczne są jednym z największych problemów zdrowotnych w skali kraju. W dniach 1-5 kwietnia w Grodnie odbywa się "Tydzień Zdrowia". W ramach tej akcji odbędzie się szereg wykładów i spotkań informacyjnych, gdzie specjaliści zapoznają ludzi ze sposobami profilaktyki tych chorób. Oprócz tego, w piątek, dnia 5 kwietnia, od godziny 14.00 do 16.00 pod numerem telefonu 72-30-45 można będzie otrzymać konsultację głównego lekarza Obwodowego Szpitalu Kardiologicznego Wiktora Śnieżyckiego i głównego lekarza Obwodowego Centrum Zdrowia Swietłany Antonowicz.

AO

SYSTEM PENITENCJARNY

Przepełnione więzienia

W Białorusi, w związku z coraz częstszym orzekaniem przez sądy kary pozbawienia wolności, w szybkim tempie wzrasta liczba więźniów, która na dzień dzisiejszy wynosi 42 tysiące, przekraczając o 37 proc. limit miejsc w zakładach karnych — oświadczył wczoraj na zebraniu sędziów Sądu Najwyższego Białorusi, minister spraw wewnętrznych, Władimir Naumow. Według ministra, sędziowie przy orzekaniu kary powinni brać pod uwagę stopień naruszenia prawa. Jedną z przyczyn powodującą przepełnienie zakładów karnych jest niezbyt częste orzekanie kary grzywny. Zastępca przewodniczącego Sadu Najwyższego Białorusi Paweł Miklaszewicz wyraził zaniepokojenie w związku ze wzrostem ilości przestępstw. Według posiadanych przez SN informacji, w 2001 roku ponad 50 tysięcy osób, czyli 32 proc. skazanych zostało na karę pozbawienia wolności.

Charter97

Ceny paliw 4 kwietnia 2002

A-76	AI-92	AI-95	Olej napędowy
Stacje koncernu Biełnieftiechim			
467 0,30*	571 0,35*	654 0,40*	451 0,27*
Stacje kompanii LUKOIL			
467	571	654	450

** cena jest podana w USD, * tr.sp. - transport specjalny*

Kurs walut Banku Narodowego z dnia 4.04.2002r.				
USD	LIT	RUR	PLN	EURO
1720,00	436.009	54,5	419.00	1500,57

GRODNO

Zdani na siebie

Grodzieńska spółka akcyjna z udziałem państwa „Siluet", zajmująca się świadczeniem usług komunalnych, jest pod wieloma względami przedsiębiorstwem niezwykłym. Przede wszystkim to jedyne przedsiębiorstwo komunalne na Białorusi, które w zmieniających się warunkach ekonomicznych zdołało zachować swoją specjalizację.

W przedsiębiorstwie pracuje 190 osób, z których większość to kobiety. Nic w tym dziwnego skoro „Siluet" świadczy usługi krawieckie. Funkcjonują tu 3 salony krawieckie, w których mężczyźni są zatrudniani wyłącznie jako personel pomocniczy. Przedsiębiorstwo produkuje własne modele ubrań dla mężczyzn i kobiet. „Siluet" prowadzi sklep firmowy, prowadzona jest również dystrybucja uliczna. Grodzieńskie przedsiębiorstwo co roku uczestniczy w pokazach mody takich jak „Supermodel", czy „Białoruski młyn mody". *„Udział w takich przedsięwzięciach jest dla nas dobrą reklamą"* — uważa po. dyrektora przedsiębiorstwa Olga Pieńkowa. Jednak można śmiało powiedzieć, że konkurencję z bazarem gdzie większość mieszkańców Grodna woli kupować sobie ubrania, „Siluet" przegrywa. Właśnie to, zgodnie z opinią po. dyrektora, jest główną przyczyną złej kondycji przedsiębiorstwa. *„Większość naszych klientów kupuje ubrania na bazarze, a do nas przychodzi żeby przerobić i dopasować je na swoją figurę. Ludzie po prostu wolą kupować ubranie na bazarze i nic na to nie poradzimy. Jednak istnieje spora grupa osób, tak zwani niestandardowi zleceniodawcy, którzy nie mogą znaleźć odpowiedniego ubrania na bazarze. To oni przeważnie zlecają szycie ubrań. Stawiamy nie tylko na jakość produkcji, ale także obsługi klienta. Z każdą osobą, która zamówiła ubranie, nasz pracownik spotyka się co najmniej trzykrotnie: podczas zlecenia, pierwszej przymiarki i odbioru ubrania. Bardzo ważne, żeby podczas tych spotkań klient był otoczony uprzejmością"* — powiedziała **Głosowi** Olga Pieńkowa.

© IREX/ProMedia

„Siluet" chętnie uczestniczy w pokazach mod

Największym problemem przedsiębiorstwa są niskie płace. Pracownicy otrzymują od 30 do 130 tysięcy rubli miesięcznie, a niektórzy nie maja nawet tego. Na przykład ekspedientka w sklepie firmowym „Siluetu" za luty otrzymała zaledwie 12 tysięcy rubli. *„Proszę mi powiedzieć jak mam za to żyć?"* — pyta zdesperowana kobieta. *"Zachowujemy miejsca pracy, w zakładzie nie było żadnych zwolnień grupowych, dbamy o ochronę socjalną pracowników, corocznie kilka osób wyjeżdża do sanatorium"* — tłumaczy Olga Pieńkowa. Jednak cierpliwość ludzi wyraźnie dobiega końca.

Ponad 98 proc. akcji przedsiębiorstwa należy do Skarbu Państwa i dlatego z działaniem organów państwowych wiążą swoje nadzieje na polepszenie sytuacji pracownicy "Siluetu". *"Potrzebujemy przede wszystkim ulgi podatkowej, dlatego że dzisiaj jesteśmy traktowani na równi z takimi gigantami jak "Azoty" czy "Chimwołokno"* — uważa Olga Pieńkowa. Jednak w czasie niedawniej konferencji prasowej kierownik inspekcji podatkowej obwodu grodzieńskiego Witalij Kiriejonok zapowiedział, że będzie dążyć do cofnięcia ulg podatkowych dla wszystkich przedsiębiorstw państwowych. Więc kierownictwo i pracownicy "Siluetu" muszą liczyć wyłącznie na swoje siły.

Andrzej ODLANICKI

GOSPODARKA

MINISTERSTWO ŁĄCZNOŚCI ZAPOWIADA WZROST CENY ABONAMENTU

Ministerstwo Łączności Republiki Białoruś poinformowało o podniesieniu w bieżącym miesiącu stawki abonamentu o około 10 proc.

Ministerstwo uzasadnia swoja decyzję tym, że większość rejonowych oddziałów telekomunikacji znajduje się na minusie, a opłaty abonamentowe nie były podwyższane od grudnia ubiegłego roku.

Opłata abonamentowa na Białorusi jest najniższa wśród członków Wspólnoty Niepodległych Państw i wynosi 684 ruble białoruskie, czyli mniej niż 0,5 dolara.

CIĄGŁY WZROST OPŁAT

W marcu br. nadal obserwujemy wzrost cen za usługi komunalne i eksploatację metra kwadratowego mieszkania.

Obecna podwyżka spowodowała wzrost opłaty za metr kw. o 43,8 proc., z 22,43 na 32,26 rubli. Należy zaznaczyć, że już w lutym br. te same opłaty wzrosły o 82,2 proc.

Od początku roku opłata za metr kw. wzrosła 2,74 razy., gdy przez cały 2001 rok tylko o 38,5 proc., ogrzewanie o 38,3 proc., ciepła woda o 38,2 proc., prąd o 25 proc., zimna woda i kanalizacja o 12,2 proc., wywóz nieczystości o 9 proc., gaz o 7,1 proc., opłata radiowo-telewizyjna o 10,3 proc., opłata za korzystanie z windy o 9 proc.

SPADŁ OBRÓT TOWAROWY MIĘDZY ROSJĄ A BIAŁORUSIĄ

W styczniu 2002 roku obrót towarowy Federacji Rosyjskiej z Białorusią wyniósł 620,1 mln dolarów i obniżył się w porównaniu ze styczniem 2001 roku o 2,4 proc.

W pierwszym miesiącu 2002r. eksport wyniósł 360,9 mln dolarów i był niższy o 2,5 proc. niż w analogicznym okresie 2001 roku, natomiast import wyniósł 259,2 mln dolarów i zmalał o 2,2 proc. Saldo obrotu towarowego z Rosją wyniosło 101,7 mln dolarów.

Główne towary eksportowane z Rosji do Białorusi to: gaz, ropa naftowa oraz węgiel -stanowiły one 46,8 proc. wszystkich eksportowanych towarów. Na dalszym miejscu znajdują się — maszyny, środki transportu, produkty chemiczne.

WZROST BILETÓW NA KOLEJ ELEKTRYCZNĄ

Od razu, o 50 proc. wzrosły ceny biletów na przejazdy koleją podmiejską. Teraz bilet jednorazowy na jedną strefę będzie kosztował nie 80 rubli jak dotychczas, a 120 rubli.

Natomiast podróż z Mińska do Baranowicz zdrożała z 1200 do 1800 rubli. Według władz białoruskich powodem wzrostu cen jest ciągły wzrost inflacji i nierentowność kolei.

Radio Racja

Polak Polakowi nierówny?

SMOK - łączy studentów z Kresów

Od ponad dziesięciu lat na uczelniach wyższych Rzeczypospolitej Polskiej zdobywają wiedzę studenci polskiego pochodzenia z całego świata. Większość z nich pochodzi z krajów byłego ZSRR, ale nie brakuje także reprezentantów bardziej egzotycznych krajów — z Ameryki Południowej czy też Azji. Przybyli zatem z najrozmaitszych obszarów kulturowych, mają różne obyczaje, ale łączy ich jedno — polskie korzenie. Właśnie to polskie pochodzenie, chęć głębszego poznania tradycji i kultury swoich przodków oraz możliwość studiowania w języku ojczystym są głównymi motywami podjęcia studiów w Polsce.

Niewątpliwie najczęstsze pytania, które słyszymy od kolegów ze studiów to: *„Dlaczego studiujecie w Polsce?", "Jak dostaliście się na studia?", "Jak wam się tu powodzi?" i "Co robisz po studiach?".*

Jeśli chodzi o pierwsze pytanie, to bez zastanawiania się odpowiadamy, że jesteśmy Polakami, kieruje nami chęć studiowania w języku ojczystym oraz chęć bezpośredniego zapoznania się z ojczyzną dziadów i pradziadów, ojczyzną która się swego czasu od nas "odsunęła" w wyniku zmiany granic.

Odpowiedź na drugie pytanie wydaje się być trochę trudniejsza, gdyż sposób rekrutacji na studia w Polsce różni się, w zależności od kraju. Informacje na temat studiów uzyskujemy w placówkach dyplomatycznych RP, prasie polonijnej, czasem w szkołach lub nawet w parafii. Należy następnie złożyć wniosek w konsulacie oraz w wyznaczonym terminie stawić się przed komisją z MEN-u i zdać egzamin. Udaje się to niezbyt licznej, najczęściej dwudziestoosobowej grupie na około 150-200 chętnych. Liczby te wahają się w zależności od kraju. Większość osób, które pomyślnie zdały egzaminy wstępne, przyjeżdża we wrześniu na tzw. sesję orientacyjną do Łodzi. Tu, po dokładnym sprawdzeniu umiejętności przyszłego studenta, zapada decyzja o tym, czy daną osobę należy pozostawić na roku przygotowawczym w Studium Języka Polskiego dla Cudzoziemców, czy też rozpocznie ona studia od razu, czyli już w tym samym roku, w którym przyjechała.

Z przyjemnością zauważamy, że koledzy i koleżanki ze studiów oraz mieszkańcy miasta są na ogół ustosunkowani wobec nas przychylnie, starają się nas zaakceptować i zintegrować w swoim otoczeniu, zwłaszcza, że wielu z nich łączą

Gmach przy ul. Jana Matejki, w którym mieszczą się Studium Języka Polskiego oraz Dom Studencki

z nami pewne sentymenty do Kresów, często też ich krewni mieszkają na terenach byłego Związku Radzieckiego. Ten właśnie przyjazny stosunek ze strony rówieśników pomaga nam odnaleźć się w nowym otoczeniu i szybko dostosować do życia w Polsce.

Obecnie na Uniwersytecie Łódzkim studiuje około 120 studentów polskiego pochodzenia, razem ze słuchaczami Studium Języka Polskiego dla Cudzoziemców (SJPdC) około 220, a w całej Polsce jest nas w przybliżeniu pięć tysięcy, z czego połowę stanowią stypendyści Rządu RP. Liczby te świadczą o dużym zainteresowaniu studiami w Polsce, o tym, że warto tu przyjechać, by zdobywać wiedzę, chociaż nie brakuje nam w Polsce problemów, które częstokroć uniemożliwiają prowadzenie normalnego życia. Większość z tych utrudnień wiąże się niewątpliwie z finansami, ale też i z brakiem dobrej woli urzędników.

Od niedawna tematem nr 1 dla wszystkich studiujących w Polsce obcokrajowców, bez względu na pochodzenie, stała się kwestia legalizacji pobytu. W związku z kolejną zmianą obowiązującego w tym zakresie prawa zostaliśmy zobowiązani do ubiegania się o tzw. "Zezwolenie na zamieszkanie na czas określony". Nie byłoby nawet o czym wspominać, gdyby nie fakt, że od 1 stycznia 2001r. kosztuje ono 500 zł (w czasie studiów potrzebne są co najmniej trzy takie zezwolenia), do czego dochodzą koszty uzyskania wymaganych zaświadczeń oraz tłumaczenia na język polski dokumentów, które są otrzymywane w krajach pochodzenia. Wydatki te muszą być pokryte z, jak powszechnie wiadomo, wypchanych gotówką i kartami kredytowymi kieszeni studenckich. W naszym przypadku jest to szczególnie dotkliwe także i z tego powodu, że jedynym źródłem utrzymania jest stypendium. Praca jest praktycznie wykluczona z powodu restrykcyjnych przepisów dotyczących w tym zakresie cudzoziemców, a więc także i Polaków nie będących obywatelami RP, gdyż nie ma w polskim prawie żadnego rozróżnienia między obcokrajowcem Polakiem i nie-Polakiem. Jak na ironię ustawa przewiduje możliwość pracy cudzoziemców w okresie trzech wolnych od nauki miesięcy, czyli wtedy, gdy wielu z nas ma wreszcie możliwość zobaczenia się z rodzicami. Problemem, z którym borykaliśmy się przez dwa lata, i który został częściowo rozwiązany, to opieka zdrowotna. Zapomniano o nas w "Ustawie o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym", w wyniku czego zostaliśmy pozbawieni de facto opieki lekarskiej. MEN i Ministerstwo Zdrowia miały zwracać koszty leczenia, ale jak się okazało 16 listopada 2001r. podczas programu "Forum polonijne" w TV Polonia wnioski takie nie będą rozpatrywane. W tej chwili na pewno już możemy ubezpieczać się prywatnie, a być może do pokrywania składek na ubezpieczenie zostanie zmuszona uczelnia, co niewątpliwie jeszcze bardziej zwiększy jej deficytowość.

Najbardziej boli nas jednak to, że zdarzają się przypadki traktowania nas jak obcych (czyżby wszyscy aż tak pilnie czytali nieprzychylne nam ustawy?), sugestie, że nie jesteśmy "prawdziwymi Polakami", choć tak naprawdę z Polską czujemy się związani może nawet bardziej niż Polacy urodzeni nad Wisłą. Nigdy zresztą nie wyjechaliśmy z Polski dobrowolnie, a nasi rodzice i dziadkowie wcale nie zmieniali miejsca zamieszkania. W wyniku odgórnych decyzji politycznych znaleźliśmy się w różnych państwach, co wcale nie oznacza, że Polska przestała być dla nas jeśli nie ojczyzną, to przynajmniej krajem, który zawsze był obecny w naszych myślach.

Tadeusz MACIEJKIANIEC
Paweł TONDRIK

KOMENTARZE

Kto walczy z Polską Szkołą w Grodnie? Kierowanie się hasłem: „Im lepiej tym gorzej" — droga donikąd

W nawiązaniu do artykułu „W polskiej szkole mówią po rosyjsku. To na rękę białoruskim władzom" w gazecie „Życie" z 26.03.2002r. chciałabym jako dyrektor szkoły przytoczyć pismo prezesa Stowarzyszenia „Wspólnota Polska" prof. Andrzeja Stelmachowskiego, które było odczytane przez Dorotę Dmochowską na apelu z okazji rozpoczęcia roku szkolnego 1 września 2001r. (List znajduje się w redakcji **Głosu**).

Moim zdaniem do szkoły wkracza polityka. Uważam, że szkoła nie jest miejscem rozgrywek ludzi dorosłych, bo tu są dzieci. Od 5 lat ZS "Polska Macierz Szkolna" i jej przewodniczący St. Sienkiewicz starają się zniszczyć szkołę polską w umysłach ludzkich, starają się tworzyć w szkole negatywną atmosferę, a poza szkołą — negatywną opinię o niej. Nietrudno domyślić się, że celem Sienkiewicza jest uzyskanie w taki sposób środków finansowych na budowę szkółki komercyjnej w Grodnie.

Mimo wszystko jesteśmy wierni wartościom ludzkim i nie biorąc pod uwagę sztucznych sytuacji idziemy do przodu: wychowujemy młodzież po polsku, osiągamy sukcesy w olimpiadach przedmiotowych, reprezentujemy kulturę polską — jednym słowem tworzymy dobrą opinię pierwszej polskiej placówki oświatowej na Białorusi.

Regina GULECKA

PROTEST

Nauczyciele Polskiej Szkoły w Grodnie z ogromnym oburzeniem alarmują do wszystkich wywiadodawców i redaktora naczelnego gazety „Życie"/26.03.2002/:
- Nie przywołujcie polskie organizacje społeczne do walki z miejscowymi nauczycielami!
- Nie politykujcie w szkole! Polskość na tym straci!
Nie sztuka walczyć, sztuka — wspierać i wzbogacać się nawzajem.

31 podpisów

Grodno, dnia 04.04.2002r.

My, rodzice, występujemy w obronie naszej Polskiej Szkoły, ponieważ zarzuty pod adresem nauczycieli i dyrektor Reginy Guleckiej są bezpodstawne w artykule Wojciecha Kamińskiego „W polskiej szkole mówią po rosyjsku..." Szkoła stała się miejscem wszechstronnego rozwoju naszych pociech, ponieważ dzieci uczą się tu wszystkich przedmiotów w języku polskim, uczą się również białoruskiego, rosyjskiego i angielskiego. Śpiewają polskie i religijne piosenki, uczą się tradycji polskich, wychowują się w duchu polskim.

A ktoś pragnie cały dorobek szkoły zniszczyć! Szkoła nasza jest najlepiej wyposażoną placówką w porównaniu z miejscowymi placówkami oświatowymi. Wysoko cenimy starania Redaktora Polskiego Radia Lesława Skindera oraz Stowarzyszenia Przyjaciół Grodna i Wilna.

Korzystając z okazji chcielibyśmy podziękować wszystkim ludziom dobrej woli, którzy przyczynili się do wyposażenia naszej szkoły, a Dyrektor i Nauczycielom życzyć wytrwałości w tej dziwnej sytuacji, która jest sztucznie stworzona.

Rodzice uczniów Polskiej Szkoły w Grodnie.

8 podpisów

Z LISTÓW CZYTELNIKÓW

Egzaminy

W uszach maturzystów brzmią jeszcze akordy poloneza Michała Ogińskiego "Pożegnanie Ojczyzny" - chyba najpiękniejszego z rozpoczynających tradycyjne studniówki. Jakież to urocze przeżycie, później wspomnienia i marzenia — gdyby tak jeszcze raz...

Sto dni, to dużo i mało jednocześnie na usystematyzowanie i opanowanie materiału przekazywanego przez długie 11 lat nauki. Wraz z kwitnieniem kasztanów abiturienci z całą powagą dokonają bilansu wiedzy stając przed egzaminem dojrzałości. Biorąc pod uwagę stawiane im wymogi - nie będzie to zapewne łatwe. Oby nie stracić wiary w siebie, aby się nie zagubić, radzę odrzucić złe myśli, środki uspokajające, czy dopingujące. W tym niezwykle ważnym rozdziale życia pomogą zapewne młodzieży nauczyciele i rodzice. To od nich głównie zależy atmosfera przygotowań i wreszcie same egzaminy.

Nie ma fenomenów pewnych swojej wiedzy ze wszystkich przedmiotów i dziedzin, tak jak nikt dotąd nie opanował trudnej lekcji życia.

Nie zawsze człowiek może być kowalem swego losu i dlatego rezerwa sił, wytrwałości, hartu ducha i odporności nerwowej jest konieczna. Trzeba opanować umiejętność właściwego dysponowania swym wysiłkiem i emocjami. Komórki nerwowe bowiem nie regenerują się!

Swoje rozważania chcę skierować głównie do młodzieży, która drży z niepokoju — co to będzie?!

Uspokójcie się, Kochani. W czasie tej wytężonej pracy spróbujcie uruchomić swoją wyobraźnię: zauważcie, że ci, o których mowa w podręcznikach, przechodzili o wiele trudniejsze egzaminy i to z różnymi wynikami. Widziałam świadectwo ukończenia szkoły (w muzeum) Bolesława Prusa, na którym widnieje ocena z języka polskiego — dostateczny. Dziwne to, prawda? Nie przeszkodziło mu to jednak w karierze pisarza.

A może uda się Was zrelaksować, prowadząc śladami takich wielkich ludzi jak Juliusz Słowacki, Eliza Orzeszkowa, czy wreszcie Adama Mickiewicza i przenieść dusze do tych pagórków leśnych, do tych pól malowanych? Czy stać Was na takie przeżycie? Jeśli wczujecie się w piękno dzieł tych i innych wielkich Polaków, egzamin z języka polskiego zdacie znakomicie!

A jeśli komuś nie powiedzie się, mimo nawet dobrego przygotowania (tak też bywa), nie załamujcie rąk. Ten egzamin można jeszcze powtórzyć!

Tymczasem wszystkim maturzystom Polskiej Szkoły życzę pomyślności.

Anastazja OLEKSA

Oddana sprawie

Dzięki nim polskość trwa

Alfreda Klecowska

Alfreda Klecowska jest nauczycielką języka Polskiego w Michaliskiej szkole. Niewiele jest ludzi tak oddanych sprawie odrodzenia polskości jak ona. Od 16 lat jest na emeryturze, ale charakter i usposobienie nie pozwalają jej siedzieć w domu. Od 8 lat uczy języka polskiego w Szkole Podstawowej w Michaliszkach.

Proszę opowiedzieć o Michaliszkach. Ile mieszka tu Polaków?

- Michaliszki to niewielka wieś położona nad piękną rzeką Wilią. Nazwa miejscowości powstała od nazwiska mieszkających tu dawniej Michalskich. Mamy zabytkowy kościół pod wezwaniem Michała Archanioła. A tak to zwykłe miasteczko. Mamy szpital, szkołę, kilka sklepów... Mieszka tu około 500 osób, z czego połowę stanowią Polacy. Ci, którzy tutaj urodzili się i mieszkali do 1939 roku uważają siebie za Polaków, chociaż po polsku nie rozmawiają. W Michaliszkach znam tylko parę starszych kobiet, które rozmawiają w języku polskim.

Ile dzieci uczy się języka polskiego w michaliskiej szkole?

- Teraz języka polskiego uczy się 35 dzieci w wieku od 10 do 13 lat. Jest ciężko. Dzieci na co dzień nie słyszą języka polskiego, a prowadzony on jest w trybie fakultatywnym — 1 godz. w tygodniu. Dzieci uczą się u mnie najdłużej trzy lata. Później, kiedy są już w 9 klasie, nie mają czasu na zajęcia z polskiego. Wtedy wybierają inne zajęcia fakultatywne, przede wszystkim z fizyki, matematyki, biologii... Jeżeli idą później do szkoły średniej albo do technikum, to, niestety, nie mają już tam języka polskiego, chociaż większość chciałaby kontynuować zajęcia.

Jakie są stosunki z dyrekcją szkoły?

- Bardzo dobrze układa się nam współpraca. Dyrektor Edward Swiryd bardzo przychylnie patrzy na to, że dzieci się uczą języka ojczystego. Chociaż sam on jest Białorusinem, jego syn też uczęszcza na lekcje języka polskiego.

Czy dzieci z Michaliszek wyjeżdżają do Polski?

- Tak, corocznie kilka osób wyjeżdża na kolonie do Polski. Takie wyjazdy są organizowane przez Polską Macierz Szkolną, Związek Polaków na Białorusi i Caritas. Wyjazdy do Polski są bardzo korzystne dla dzieci. Przecież dzięki temu mogą doskonalić również język polski. One przez dwa tygodnie w Polsce nauczą się więcej niż tu przez rok. Przy okazji chciałabym tez podziękować Karolowi Puźlewiczowi, który jest naszym dobrym sponsorem i bardzo nam pomaga.

Czy działa w Michaliszkach oddział Związku Polaków na Białorusi?

- Nie, w Michaliszkach nie mamy ZPB. Najbliższy oddział jest w Ostrowcu.

A dlaczego?

- Trudno powiedzieć. Może po prostu nie mamy aktywnych działaczy? Przecież większość tutejszych Polaków to ludzie starsi.

Dziękuję za rozmowę.

Rozmawiał
Andrzej ODLANICKI
Fot. autora

GRODNO

Słowo polskie w księgarniach

Gdybym chciała nauczyć się angielskiego, niemieckiego czy hiszpańskiego, problemów z opanowaniem gramatyki na pewno bym nie miała. Tyle przeróżnych podręczników, poradników, słowników, zeszytów i przewodników można znaleźć w każdej księgarni. A na dodatek są rozmaite kursy (dzienne, zaoczne, skrócone), po ukończeniu których — zapewniają organizatorzy — będę mogła bez kłopotów posługiwać się wybranym językiem. Pozostaje tylko zebrać pewną sumę pieniędzy i zabrać się do nauki.

A jeżeli chodzi o język polski? Najlepiej zapisać się na kursy. A żeby tak, nie wychodząc z domu? Też można, tylko najpierw należy zajrzeć do księgarni po niezbędne podręczniki. Ale wybór nie bardzo szeroki. W sześciu księgarniach grodzieńskich, które odwiedziłam, znalazłam rosyjsko-polskie rozmówki: wydanie rosyjskie za 2400, białoruskie — 1400 rubli. Będą przydatne dla tych, którzy niespodzianie znajdą się w Polsce na wycieczce bez przewodnika. Ci, natomiast, których kontakty z Polakami są bardziej poważne, mogą nabyć „Nowy rosyjsko-polski słownik przedsiębiorcy" A. Dragunkina za 5356-6318 rubli białoruskich. Poszerzyć słownictwo zarówno polskie, jak i rosyjskie pomoże „Polsko-rosyjski i rosyjsko-polski słownik" H. Kowalowej i I. Mitronowej zawierający ponad 10 tys. wyrazów w każdej części, sprzedawany w sklepie za 5720 rubli (w namiocie przy ul Elizy Orzeszkowej za 4,5 tys.). Poważnie do nauki języka można zabrać się mając dobry podręcznik, jakim na pewno jest „Język polski" S. Karolaka i D. Wasilewskiej (wydawnictwo „Wiedza Powszechna", wydanie wznowione z 1974 roku). Podręcznik został wydany w 2001 roku w Moskwie — St. Petersburgu. Obejmuje 576 stron i kosztuje od 4888 do 5200 rubli (w różnych księgarniach). Można znaleźć również praktyczny kurs języka polskiego białoruskich autorów A. Kiklewicza i A. Kożynowej za 2228-3500 rubli białoruskich. I na dodatek — „Polski" Anny Łukszy: ćwiczenia elementarzowe i zeszyt do nauki pisania w 2 klasie (Mińsk: „Narodnaja asweta", 1993), za jakieś 500 rubli.

Na początek starczy. A potem warto zapisać się na kursy i korzystać z bibliotek. Na przykład w siedzibie ZPB w Grodnie.

Olesia KARPUK

MIŃSK

Wystawa jednej książki

W salach Muzeum Historycznego w Mińsku odbyła się wystawa - poświęcona prezentacji książki klasyka literatury białoruskiej Jakuba Kołasa „Nowa Ziemia". Wśród eksponatów — przedmioty bytu nadniemeńskich chłopów: ubrania, narzędzia pracy, przedmioty wyposażenia izby — wszak utwór poety, jak to przyznają naukowcy, jest swoistą encyklopedią życia wiejskiego końca XIX w.; w żywych obrazach, pięknie słowem malowana, przegląda się wielowiekowa kultura narodu.

Ta książka ukazała się staraniem Białoruskiej Fundacji Kultury w trójjęzycznej edycji — białoruskiej, rosyjskiej i polskiej. Jak dotąd utwór jest mało znany nawet najbliższym sąsiadom Białorusi. Polskiemu czytelnikowi poetyckie arcydzieło przybliżył znany tłumacz wielu białoruskich autorów, Czesław Seniuch. 10 lat żmudnej pracy zaowocowało przepięknym przekładem, który ukazuje polskiemu miłośnikowi poezji losy wieśniaków, ich dążenie aby stać się gospodarzem choćby kawałka ziemi w wolnym kraju.

Prototypy głównych bohaterów, według słów samego autora i zgodnie z materiałami archiwalnymi, to rodzice poety, bliscy i krewni, sąsiedzi z akińczyckiego leśnictwa. Zamysł utworu zrodził się z kilku wierszy Jakuba Kołasa napisanych w więzieniu mińskim w 1911 roku. Potem autor rozszerzał wątki, by w końcu powstał unikatowy poemat, arcydzieło, które na długie lata wyznaczało kierunek rozwoju literatury. Za życia Jakuba Kołasa utwór był wydawany kilka razy. Teraz londyńska badaczka kultury białoruskiej Wiera Rycz przekłada go na język angielski.

Foliant upiększyły graficznie ilustracje wybitnego białoruskiego malarza W. Szaranhowicza, one pomogą czytelnikom głębiej wniknąć w sens jakże prostej i dramatycznej opowieści, polubić jej bohaterów. Kilka lat temu malarz W. Szaranhowicz już pokazał się jako niezastąpiony współautor podobnej edycji, a była to jubileuszowa książka „Pan Tadeusz" Adama Mickiewicza, też w trzech językach. Książka już dziś stała się rarytasem i jest poszukiwana przez wielbicieli poezji Wieszcza narodu polskiego.

Minister kultury L. Gulaka w swym przemówieniu na otwarciu wystawy podkreślił, że takie wydanie jest znaczącym wydarzeniem, świętem tych wszystkich, którzy szanują i dbają o duchową spuściznę wielkich twórców. Wśród instytucji, które przyczyniły się do wydania tej książki jest Instytut Polski w Mińsku oraz dr Piotr Garncarek, I Sekretarz Ambasady RP w Mińsku.

Ryszard JASIŃSKI

Honorowemu Członkowi ZPB
Janowi HERMANOWICZOWI
wyrazy współczucia z powodu śmierci brata
†
śp. RYSZARDA
składają Zarząd Główny ZPB i Towarzystwo Plastyków Polskich

ROŚ

Wielkanoc!

Jak na ten Święty Dzień czekamy!

Uczestniczące w adoracji krzyża harcerze drużyn „Sokoły", „Pumy" i „Pantery" pełnili swą „Białą Służbę".

Podczas mszy świętej wielkanocnej wyznaczone patrole Szczepu Harcerskiego im. M. K. Ogińskiego, służyły do mszy. Każdy, potrzebujący pomocy, mógł zwrócić się do harcerzy i natychmiast tę pomoc otrzymać.

Ksiądz proboszcz Czesław Pawlukiewicz serdecznie podziękował harcerzom za ich codzienne pełnienie obowiązków w służbie Bogu i Ojczyźnie.

Wyrażam serdeczną wdzięczność druhom: dh W. Stasiukiewiczowi — drużynowemu dh „Sokoły", przybocznemu dh Romanowi Mawłanowi, zastępowemu dh Henrykowi Chomczukowi, przybocznej drużyny „Puma" — dh tropicielce Katarzynie Mawłanowej i zastępowej dh ochotniczce Annie Stasiukiewicz zastępowej drużyny harcerskiej „Pantery" — dh ochotniczce Darii Gaszczenko i innym harcerzom za tak szlachetne pełnienie swoich obowiązków.

Wychowując samego siebie do pełnienia służby Bogu i Ojczyźnie, każdy harcerz w przyszłości będzie, bardzo w to wierzę, prawdziwym patriotą swojej Ojczyzny.

Czuwaj!

Komendant Szczepu Harcerskiego „Krzyża Więźniów Politycznych" im. M. K. Ogińskiego w Rosi phm Antoni CHOMCZUKOW, Harcerz Rzeczypospolitej

FOTO w Głosie

W dniach 23-26 marca 2002r. Dział Oświaty ZPB zorganizował w Domu Polskim w Szczuczynie wspólnie z Instytutem Doskonalenia Nauczycieli w Grodnie warsztaty metodyczne dla nauczycieli i wychowawców z rejonu szczuczyńskiego.

Zajęcia prowadziły metodycy z Podlaskiego Oddziału Stowarzyszenia „Wspólnota Polska" Halina Zajkowska, Alicja Kruczkowska i Eleonora Lewkowicz. Nauczyciele otrzymali ciekawe opracowania metodyczne oraz podręczniki do nauki języka polskiego z MENu RP.

Inf. wł.

Dział Oświaty SZ ZPB pod honorowym patronatem Konsulatu Generalnego RP w Grodnie organizuje **Konkurs plastyczny**
"Moja mała Ojczyzna"

Regulamin konkursu:

1. Konkurs jest przeznaczony dla dzieci i młodzieży w wieku 10-16 lat.
2. Każdy uczestnik może dostarczyć najwyżej 2 prace, wykonane dowolną technika malarską lub graficzną.
3. Format pracy dowolny.
4. Każda praca powinna być opisana według wzoru (pismem drukowanym).

Nazwisko	Imię
Wiek	Szkoła, klasa
Adres	Telefon

5. Nadesłane prace stają się własnością organizatorów.
6. Prace będą przyjmowane do dnia 1 maja 2002r. pod adresem: Związek Polaków na Białorusi, Dział Oświaty 230023 Grodno, ul. Dzierżyńskiego 32, tel. 73-81-50

Dla zwycięzców konkursu są przewidziane atrakcyjne nagrody.

Podsumowanie oraz wręczenie nagród odbędzie się w drugiej połowie maja 2002r. w Konsulacie Generalnym RP w Grodnie.

UWAGA KONKURS!

Dział Oświaty ZS ZPB zaprasza chętne dzieci z klas V — IX i młodzież z klas licealnych uczącą się języka polskiego do wzięcia udziału w IV Republikańskim konkursie

„Mistrz ortografii 2002"

I — etap konkursu przeprowadza się w obwodzie.

Nauczyciel dokonuje wyboru uczestników konkursu na podstawie ustalonych przez siebie kryteriów.

II — etap — wytypowani zwycięzcy z poszczególnych obwodów biorą udział w finale konkursu, który odbędzie się 28 kwietnia 2002 roku o godzinie 10.00 w Szkole Polskiej w Grodnie. O zgłoszenia prosimy do 24 kwietnia br. do Działu Oświaty ZPB (tel/fax 73-81-50) Grodno, ul. Dzierżyńskiego 32

Organizatorzy

Poniedziałek

8 kwietnia

БТ

06.00 Новости.
06.10 Доброе утро, Беларусь!
07.00 Новости.
07.10 Доброе утро, Беларусь!
08.00 Новости.
08.10 Доброе утро, Беларусь!
09.00 Новости.
09.15 „Тайны следствия". Сериал
10.05 Арсенал.
10.35 Телебарометр.
11.00 „Семейные узы". Сериал
12.00 Новости.
12.15 „На перекрестках Европы". Телефестиваль белорусской песни.
13.05 Комедия „Бешеные деньги"
14.30 „Пой, душа!" Программа по письмам телезрителей.
15.00 Новости.
15.20 Сериал „Жюли Леско"
17.00 „Тайны следствия". Сериал
18.00 Новости.
18.25 Зона Икс.
18.35 Боевик „Часовой механизм".
20.00 Главный вопрос.
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.50 „Семейные узы". Сериал
22.45 Стадион.
23.10 Хоккей. Товарищеский матч. Беларусь - Норвегия. 2-й и 3-й периоды.
00.30 Планета „АРТ".
01.00 Новости.

ОРТ

08.00 Новости.
08.15 „Семейные узы". Сериал.
09.15 Что? Где? Когда? Финал.
10.35 „Непутевые заметки" с Дм.Крыловым.
10.50 Библиомания.
11.00 Новости (с субтитрами).
14.15 Страна чудес. Фильм „Похищенный".
16.00 Большая стирка.
17.00 Вечерние новости.
17.25 „С легким паром!"
18.00 Жди меня.
19.00 „Русская рулетка".
20.00 Время.
20.35 „Убойная сила-3. Предел прочности".
21.40 Независимое расследование.
22.30 Ночное „Время".
23.00 „На футболе" с Виктором Гусевым.
23.30 Ночная смена.

РТР

08.00 Вести.
08.10 Премьера. „Наука о сверхъестественном. Атлантида найдена!" Док. сериал
09.10 Мелодрама „Женись по любви!" (Индия).
10.00 Вести.
10.20 „Санта-Барбара". Телесериал
16.00 Вести.
16.20 Дорожный патруль.
16.30 Афиша.
16.40 Экспертиза РТР. Дайджест.
16.50 Сериале „Любовь.ru".
17.50 „Комиссар Рекс". Телесериал
18.50 Спокойной ночи, малыши!
19.00 Вести.
19.35 Местное время. Вести - Москва.
19.55 Телесериал Трое против всех".
20.55 „Марш Турецкого". Фильм
22.00 Вести - Подробности.
22.20 Местное время. Вести - Москва.
22.30 Фильм „Путь к причалу".
23.55 - 00.10 Дежурная часть.

КУЛЬТУРА

09.15 Магия кино.
09.40 „Старый альбом". Док. фильм.
10.25 „Ох, уж эти детки!" Мультсериал.
11.00 Тем временем.
11.30 Новости культуры.
11.50 Вместе с Фафалей.
12.05 „Тесные врата". Андрей Рублев.
12.20 „Экология литературы". Николай Заболоцкий. Часть 1-я.
13.15 „Уроки русского". А.П.Чехов. „Моя жизнь".
13.30 „Страсти по-итальянски". Телесериал .
14.30 Alma Mater.
15.00 Новости культуры.
15.10 „Кентервильское привидение". Мультфильм.
15.30 „За семью печатями". Телевикторина
16.05 „Цитаты из жизни". Академик Виктор Михайлов.
16.35 Живое дерево ремесел.
16.45 „Старый альбом". Док. фильм..
17.30 Новости культуры.
17.50 „Мой Эрмитаж". Авторская программа М.Пиотровского.
18.15 Сценограмма.
18.45 „Из коллекции телеканала „Культура". Л.Бетховен. Симфония № 3 „Героическая".
19.50 „Театральная Россия". Ф.М.Достоевский. „Село Степанчиково и его обитатели". Спектакль МХАТ им. М.Горького. Режиссер В.Богомолов.
22.30 Джем-5.
23.00 Новости культуры.
23.25 „Ночной полет". Ведущий Андрей Максимов.

НТВ

07.00 Сегодня.
07.10 Утро на НТВ.
07.30 Сегодня.
07.35 Утро на НТВ.
07.50 Сериал „Агент национальной безопасности".
09.00 Сегодня.
09.25 Намедни.
10.35 Куклы.
11.00 Сегодня.
11.20 Наше кино. Фильм „Тайная прогулка".
13.00 Сегодня.
13.20 Ток-шоу „Принцип „Домино".
14.40 Криминал.
15.00 Сегодня.
15.30 Наше кино. Детектив „Человек в штатском".
17.35 Криминал.
18.00 Сегодня с Татьяной Митковой.
18.35 Детектив „Тайны следствия". 1-я серия.
19.40 К.Лавров, А.Домогаров и Л.Борисов в сериале „Бандитский Петербург". 1-я серия.
21.00 „Сегодня" с Татьяной Митковой.
21.35 Герой дня.
22.10 Сериал „Скорая помощь-II" (США).
23.15 Сегодня.
23.40 - 00.45 Гордон.

Wtorek

9 kwietnia

БТ

Техническая профилактика до 15.00
15.00 Новости.
15.20 „Маленькие хитрецы". Док.сериал(
15.45 „Приключения Шерли Холмс". Сериал для детей
16.10 „Пять чудес".
16.20 „5 х 5". Информационно-развлекательная программа
17.00 Док. сериал „Страны мира". Ямайка
18.00 Новости.
18.25 Зона Икс.
18.35 „Пардаян". Худ.фильм
20.10 „Молодая Беларусь". Спортивные соревнования семей. Заключительный этап.
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.50Комедия „Человек с дождем в ботинке"
23.25 Спорт-курьер.
23.35 „Долгая дорога в дюнах". Худ.фильм.
00.45 Новости.

ОРТ

08.00 Новости.
08.15 Жди меня.
09.15 Космос. 9 минут до неба. „Космодром".
09.45 „Русская рулетка".
10.35 Смак.
10.50 Библиомания.
11.00 Новости (с субтитрами).
15.00 „Убойная сила-3. Предел прочности".
16.00 Большая стирка.
17.00 Вечерние новости.
17.25 Смехопанорама
18.00 „Семейные узы". Сериал.
19.00 „Слабое звено".
20.00 Время.
20.35 „Убойная сила-3. Предел прочности".
21.40 „Кремль-9"."Василий Сталин. Взлет".
22.30 Ночное „Время".
23.00 „Цивилизация". Александр Родченко.
23.30 Ночная смена.

РТР

08.00 Вести.
08.10 Премьера. „Наука о сверхъестественном. Между жизнью и смертью". Док. сериал.
09.10 Мелодрама „Женись по любви!" (Индия).
10.00 Вести.
10.20 „Санта-Барбара". Телесериал
16.00 Вести.
16.20 Дорожный патруль.
16.30 Афиша.
16.40 Экспертиза РТР. Дайджест.
16.50 Сериал Любовь.ru".
17.50 „Комиссар Рекс". Телесериал .
18.50 Спокойной ночи, малыши!
19.00 Вести.
19.35 Местное время. Вести - Москва.
19.55 Телесериал Трое против всех".
20.55 Детектив „Марш Турецкого".
22.00 Вести - Подробности.
22.20 Местное время. Вести - Москва.
22.30 Фильм „Заряженные смертью".
00.40 - 01.34 Фильм Александра Гурнова „Дети черных орлов".

КУЛЬТУРА

09.15 Графоман.
09.40 „Мираж", „Волонтер Кац и другие". Документальные фильмы.
10.45 „Сферы" с Иннокентием Ивановым.
11.30 Новости культуры.
11.50 Вместе с Фафалей.
12.05 „Общий дом". „Портрет в средневековом стиле".
12.20 „Экология литературы". Николай Заболоцкий. Часть 2-я.
13.15 „Уроки русского". А.П.Чехов. „Моя жизнь". Читают Олег и Михаил Ефремовы.
13.30 „Страсти по-итальянски". Телесериал (Италия, 1999). Режиссер А.Кан.
14.30 Ток-шоу „Наобум". Валентин Смирнитский.
15.00 Новости культуры.
15.10 Кино - детям. „Неожиданные каникулы". Телесериал (Франция, 1997).
15.35 „Мальчик из Неаполя", „Картинки с выставки". Мультфильмы.
16.05 „Российский курьер". Сочи.
16.35 „Мираж", „Волонтер Кац и другие". Документальные фильмы.
17.30 Новости культуры.
17.50 „Дворцовые тайны". „Мария Федоровна".
18.15 „Литературное Переделкино". „Я весь мир заставил плакать над красой земли моей..." Фильм 5-й. Часть 1-я.
18.45 „Партитуры не горят". Авторская программа А.Варгафтика.
19.30 „Фейерверк". Художественный фильм (Япония, 1997). Режиссер Такеши Китано.
21.15 Документальный экран.
22.00 Вновь пластинка поет.
22.20 „Больше, чем любовь". „Романс Колчака".
23.00 Новости культуры.
23.25 „Ночной полет". Ведущий Андрей Максимов.

НТВ

07.00 Сегодня.
07.10 Утро на НТВ.
07.30 Сегодня.
07.35 Утро на НТВ.
07.50 Сериал „Тайны следствия".
09.00 Сегодня.
09.25 „Я и моя собака". Дог-шоу.
10.15 Все сразу!
11.00 Сегодня.
11.20 Наше кино. В.Гафт в детективе А.Муратова „Таможня".
13.00 Сегодня.
13.20 Ток-шоу „Принцип „Домино".
14.40 Криминал.
15.00 Сегодня.
15.30 Сериал „Бандитский Петербург".
16.45 Алчность.
17.35 Криминал.
18.00 Сегодня с Татьяной Митковой.
18.35 Детектив „Тайны следствия". 2-я серия.
19.40 Сериал „Бандитский Петербург". 2-я серия.
21.00 „Сегодня" с Татьяной Митковой.
21.35 Герой дня.
22.10 Сериал „Скорая помощь-II" (США).
23.15 Сегодня.
23.40 Гордон.
00.50 - 01.25 Дневник Лиги чемпионов.

Środa

10 kwietnia

БТ

06.00 Новости.
06.10 Доброе утро, Беларусь!
07.00 Новости.
07.10 Доброе утро, Беларусь!
08.00 Новости.
08.10 Доброе утро, Беларусь!
09.00 Новости.
09.15 „Тайны следствия". Сериал
10.05 Здоровье. Тележурнал.
10.35 „Приключения Шерли Холмс". Сериал для детей
11.00 „Семейные узы". Сериал
12.00 Новости.
12.15 Добрый день, Беларусь!
13.05 Худ.фильм „Зина-Зинуля"
14.30 Время местное. Репортажи из провинции.
15.00 Новости.
15.20 „Маленькие хитрецы". Док.сериал(
15.45 „Приключения Шерли Холмс". Сериал для детей
16.10 „Пять чудес".
16.20 „5 х 5". Информационно-развлекательная программа
17.00 „Тайны следствия". Сериал
18.00 Новости.
18.25 Зона Икс.
18.35 „Москва - Минск".
18.55 Комедия „Смеха ради"
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.50 „Семейные узы". Сериал
22.45 Спорт-курьер.
22.55 Новости.
23.15 Криминальное досье.
23.40 „Встреча в Троицком" с Александром Домарацким.

ОРТ

08.00 Новости.
08.15 „Семейные узы". Сериал.
09.15 Космос. 9 минут до неба. „Орбита риска".
09.45 „Слабое звено". Игровое шоу.
10.35 Смак.
10.50 Библиомания.
11.00 Новости (с субтитрами).
15.00 „Убойная сила-3. Предел прочности".
16.00 Большая стирка.
17.00 Вечерние новости.
17.25 Русский экстрим.
18.00 „Семейные узы". Сериал.
19.00 „Народ против". Телеигра.
20.00 Время.
20.35 „Убойная сила-3. Предел прочности".
21.40 „Кремль-9"."Василий Сталин. Падение".
22.30 Ночное „Время".
23.00 Программа Сергея Шолохова „Фотоателье „Тихого дома".
23.30 Ночная смена.

РТР

07.00 Вести.
07.10 Дежурная часть.
07.15 „Москва-Минск".
07.30 Дорожный патруль.
07.40 „Пролог". Часть 2-я.
08.00 Вести.
08.10 Премьера. „Наука о сверхъестественном. Экстрасенсы". Док. сериал
09.10 Мелодрама „Женись по любви!" (Индия).
10.00 Вести.
10.20 „Санта-Барбара". Телесериал
16.00 Вести.
16.20 Дорожный патруль.
16.30 Афиша.
16.40 Экспертиза РТР. Дайджест.
16.50 Сериал „Любовь.ru".
17.50 „Комиссар Рекс". Телесериал
18.50 Спокойной ночи, малыши!
19.00 Вести.
19.35 Местное время. Вести - Москва.
19.55 Телесериал „Трое против всех".
20.55 Детектив „Марш Турецкого". Фильм
22.00 Вести - Подробности.
22.20 Местное время. Вести - Москва.
22.30 Клуб сенаторов.
23.15 - 01.31 Фильм „Сабрина"

КУЛЬТУРА

15.00 Новости культуры.
15.10 Кино - детям. „Неожиданные каникулы". Телесериал (Франция, 1997).
15.30 „Межа", „Верлиока". Мультфильмы.
16.05 „Машины времени".
16.35 „Швейные машинки". „Et cetera". Документальный фильм. Режиссер А.Осипов.
17.00 Г.Свиридов. Музыка для камерного оркестра. Дирижер В.Федосеев.
17.30 Новости культуры.
17.50 „Кто мы?" „Казнить нельзя помиловать". Передача 5-я.
18.15 „Литературное Переделкино". „Жизнь прожить - не поле перейти..." Фильм 5-й. Часть 2-я.
18.45 „Собрание исполнений". Евгений Кисин.
19.30 „Мой друг Иван Лапшин". Художественный фильм
21.10 К юбилею Беллы Ахмадулиной. „Миг бытия".
21.50 Х.Родриго. Концерт „Аранхуэс" для гитары с оркестром. Солист А.Фраучи. Дирижер Е.Светланов.
22.20 „Острова". Сергей Урусевский.
23.00 Новости культуры.
23.25 „Ночной полет".

НТВ

07.00 Сегодня.
07.10 Утро на НТВ.
07.30 Сегодня.
07.35 Утро на НТВ.
07.50 Сериал „Тайны следствия".
09.00 Сегодня.
09.25 Алчность.
10.05 Путешествия натуралиста
10.30 Экологическая программа „Среда".
11.00 Сегодня.
11.20 Наше кино. Фильм „Аэлита, не приставай к мужчинам".
13.00 Сегодня.
13.20 Ток-шоу „Принцип „Домино".
14.40 Криминал.
15.00 Сегодня.
15.30 Сериал „Бандитский Петербург".
16.45 Алчность.
17.35 Криминал.
18.00 Сегодня с Татьяной Митковой.
18.35 Детектив „Тайны следствия". 3-я серия.
19.40 Сериал „Бандитский Петербург". 3-я серия.
21.00 „Сегодня" с Татьяной Митковой.
21.35 Футбол. Лига чемпионов. 1/4 финала. Ответный матч. „Реал" - „Бавария". Прямая трансляция.
23.35 - 00.45 „Третий тайм" с Савиком Шустером.

Czwartek

11 kwietnia

БТ

06.00 Новости.
06.10 Доброе утро, Беларусь!
07.00 Новости.
07.10 Доброе утро, Беларусь!
08.00 Новости.
08.10 Доброе утро, Беларусь!
09.00 Новости.
09.10 „Тайны следствия". Сериал
10.10 Телевитамин.
10.35 „Приключения Шерли Холмс". Сериал для детей
11.00 „Семейные узы". Сериал
12.00 Новости.
12.15 Добрый день, Беларусь!
13.05 Худ.фильм „Укрощение огня"
14.30 Існасць. Духовная программа.
15.00 Новости.
15.20 „Маленькие хитрецы". Док.сериал
15.45 „Приключения Шерли Холмс". Сериал для детей
16.10 „Пять чудес".
16.20 „5 х 5". Информационно-развлекательная программа
17.00 „Тайны следствия". Сериал
18.00 Новости.
18.25 Зона Икс.
18.35 Драма „Воскресный день в аду"
20.10 „Судьба человека". Бронислава и Мария.
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама. Информационный канал.
21.50 „Семейные узы". Сериал
22.45 Спорт-курьер.
22.55 Хоккей. Товарищеский матч. Беларусь - Латвия. 2-й и 3-й периоды.
00.15 Новости.
00.35 Королевская охота.
01.00 Сериал „VIP"

ОРТ

08.00 Новости.
08.15 „Семейные узы". Сериал.
09.15 Космос. 9 минут до неба. „За гранью выживания".
09.45 „Народ против" Телеигра.
10.35 Смак.
10.50 Библиомания.
11.00 Новости (с субтитрами).
15.00 „Убойная сила-3. Предел прочности".
16.00 Большая стирка.
17.00 Вечерние новости.
17.25 Юмористическая программа „Сами с усами".
18.00 „Семейные узы". Сериал.
19.00 „Слабое звено".
20.00 Время.
20.35 „Убойная сила-3. Предел прочности".
21.40 Человек и закон.
22.30 Ночное „Время".
23.00 Галина Волчек в программе „Сати".
23.30 Ночная смена.

РТР

08.00 Вести.
08.10 Премьера. „Наука о сверхъестественном. Чудеса силы". Док. сериал
09.10 Мелодрама „Женись по любви!" (Индия).
10.00 Вести.
10.20 „Санта-Барбара". Телесериал
16.00 Вести.
16.20 Дорожный патруль.
16.30 Афиша.
16.40 Экспертиза РТР. Дайджест.
16.50 Сериал „Любовь.ru".
17.50 „Комиссар Рекс". Телесериал
18.50 Спокойной ночи, малыши!
19.00 Вести.
19.35 Местное время. Вести - Москва.
19.55 Телесериал „Трое против всех".
20.55 Детектив „Марш Турецкого".
22.00 Вести - Подробности.
22.20 Местное время. Вести - Москва.
22.30 Киноакадемия. Гвинет Пэлтроу, Мэтт Деймон, Джуд Лоу и Кейт Бланшетт в остросюжетном фильме „Талантливый мистер Рипли" (США). 1999 г.
01.10 - 02.06 Горячая десятка.

КУЛЬТУРА

09.15 „Парижский журнал". „Институт".
09.40 „Выбросим Гитлера на свалку. Уроки о Холокосте в немецких школах". Документальный фильм (Германия).
10.15 „Ох, уж эти детки!" Мультсериал.
10.45 „Острова". Сергей Урусевский.
11.30 Новости культуры.
11.50 Вместе с Фафалей.
12.05 Чем живет Россия.
12.20 Миг бытия.
13.00 Б.Бриттен. „Простая симфония".
13.15 „Уроки русского". А.П.Чехов. „Моя жизнь". Читают Олег и Михаил Ефремовы.
13.30 „Страсти по-итальянски". Телесериал (Италия, 1999). Режиссер А.Кан.
14.30 „Золотой пьедестал". Елена Чайковская.
15.00 Новости культуры.
15.10 „Неожиданные каникулы".
15.30 „Сказка о попе и о работнике его Балде". Мультфильм.
16.05 „Малые музеи Санкт-Петербурга". Музей космонавтики и ракетной техники им. В.П Глушко.
16.35 Р.Леденев. „Метаморфозы".
17.00 К Международному дню освобождения узников фашистских концлагерей. „Выбросим Гитлера на свалку. Уроки о Холокосте в немецких школах". Док. фильм
17.30 Новости культуры.
17.50 Арт-панорама.
18.15 „Литературное Переделкино". „Последний разгром". Фильм 6-й.
18.45 „Время музыки". Тележурнал.
19.30 К Международному дню освобождения узников фашистских концлагерей. „Помни имя свое". Художественный фильм (СССР - Польша, 1974). Режиссер С.Колосов.
21.20 „Культурная революция". „Русская литература умерла". Программа М.Швыдкого.
22.20 „Эпизоды". Анатолий Адоскин.
23.00 Новости культуры.
23.25 „Ночной полет".

НТВ

07.00 Сегодня.
07.10 Утро на НТВ.
07.30 Сегодня.
07.35 Утро на НТВ.
07.50 Сериал „Тайны следствия".
09.00 Сегодня.
09.25 Алчность.
10.20 Квартирный вопрос.
11.00 Сегодня.
11.20 Наше кино. Детектив „Разорванный круг".
13.00 Сегодня.
13.20 Ток-шоу „Принцип „Домино".
14.40 Криминал.
15.00 Сегодня.
15.30 Сериал „Бандитский Петербург".
16.40 Внимание. Розыск!
17.35 Криминал.
18.00 „Сегодня".
18.35 Детектив „Тайны следствия". 4-я серия.
19.40 Сериал „Бандитский Петербург". 4-я серия.
21.00 „Сегодня" с Татьяной Митковой.
21.35 Герой дня.
22.10 „Совершенно секретно". „Девять граммов кокаина".
23.15 Сегодня.
23.35 Гордон.
00.10 - 00.55 Все звезды Чемпионата мира по футболу.

Piątek

12 kwietnia

БТ

06.00 Новости.
06.10 Доброе утро, Беларусь!
07.00 Новости.
07.10 Доброе утро, Беларусь!
08.00 Новости.
08.10 Доброе утро, Беларусь!
09.00 Новости.
09.15 „Тайны следствия". Сериал
10.05 Сад мечты. Передача для дачников.
10.35 „Приключения Шерли Холмс". Сериал для детей
11.00 „Семейные узы". Сериал
12.00 Новости.
12.20 Добрый день, Беларусь!
13.10 „Укрощение огня". Худ. фильм
14.25 „Командир из деревни Белое". Док. фильм о летчике-космонавте В.Ковалёнке
15.00 Новости.
15.20 „Маленькие хитрецы". Док.сериал
15.45 „Приключения Шерли Холмс". Сериал для детей
16.10 „Пять чудес".
16.20 „5 x 5". Информационно-развлекательная программа
17.00 „Тайны следствия". Сериал
18.00 Новости.
18.25 Зона Икс.
18.40 Энциклопедия белорусского спорта. Футбол.
18.55 Футбол. Открытие сезона. Чемпионат Беларуси. „Динамо" (Минск) - „Гомель".
21.00 Панорама.
21.50 „Семейные узы". Сериал
22.45 Спорт-курьер.
22.55 Детективный сериал „Комиссар Шимански"
00.30 Новости.
00.45 Белорусская двадцатка.

ОРТ

08.00 Новости.
08.15 „Семейные узы". Сериал.
09.15 Космос. 9 минут до неба. „Жизнь в невесомости".
09.45 „Слабое звено".
10.35 Смак.
10.50 Библиомания.
11.00 Новости (с субтитрами).
15.00 „Убойная сила-3. Предел прочности".
16.00 Большая стирка.
17.00 Вечерние новости.
17.25 Док. детектив. „Черная сотня. Дело 2001 года".
18.00 „Семейные узы". Сериал.
19.00 Поле чудес.
20.00 Время.
20.35 Боевик „Сын за отца".
22.05 Фильм „Звездный отряд".
22.50 „Другое время". Программа Михаила Леонтьева.
23.35 Шедевр Андрея Тарковского „Солярис".

РТР

08.00 Вести.
08.10 К Дню космонавтики. Премьера. „Засекреченный космос". Док. фильм.
09.10 Новая „Старая квартира".
10.00 Вести.
10.20 „Санта-Барбара". Телесериал
16.00 Вести.
16.20 Пресс-клуб.
17.30 Вся Россия.
17.50 „Комиссар Рекс". Телесериал
18.50 Спокойной ночи, малыши!
19.00 Вести.
19.35 Местное время. Вести - Москва.
19.55 Вечерний сеанс. К Дню космонавтики. Фильм „Укрощение огня".
23.05 Фильм „Безумный Макс. За пределами купола грома"
01.10 - 02.11 К Дню космонавтики. Премьера. „Полетят ли русские к звездам?" Док. фильм.

КУЛЬТУРА

09.15 Романтика романса.
09.40 „Ах, у психов жизнь". Документальный фильм.
10.45 „Эпизоды". Анатолий Адоскин.
11.30 Новости культуры.
11.50 Вместе с Фафалей.
12.05 Чем живет Россия.
12.20 „Культурная революция". „Русская литература умерла". Программа М.Швыдкого.
13.15 „Уроки русского". А.П.Чехов. „Моя жизнь".
13.30 „Страсти по-итальянски". Телесериал
14.30 Архитектурная галерея.
14.45 Власть факта.
15.00 Новости культуры.
15.10 Кино - детям. „Неожиданные каникулы".
15.30 „Сказка о царе Салтане". Мультфильм.
16.05 Сенсация! Сенсация? Сенсация...
16.35 „Ах, у психов жизнь". Док. фильм.
17.30 Новости культуры.
17.45 К Всемирному Дню авиации и космонавтики. „Юрий Гагарин. Легенда и человек". Док. фильм.
18.15 „Литературное Переделкино". „Я ненавижу, любя". Фильм 7-й.
18.45 К 90-летию со дня рождения Ефима Копеляна. „С потолка". Программа О.Басилашвили.
19.30 „Интервенция". Худ. фильм
21.15 Блеф-клуб.
21.55 „Марш Радецкого". Телесериал
23.00 Новости культуры.
23.25 „Джазофрения". Ведущий И.Бутман.

НТВ

07.00 Сегодня.
07.10 Утро на НТВ.
07.30 Сегодня.
07.35 Утро на НТВ.
07.50 Сериал „Тайны следствия".
09.00 Сегодня.
09.25 Своя игра.
10.10 Внимание. Розыск!
11.00 Сегодня.
11.20 Наше кино. Фильм „Еще люблю, еще надеюсь..."
13.00 Сегодня.
13.25 „Продолжение следует..." с Юлией Меньшовой.
14.15 Пепси-чарт.
15.00 Сегодня.
15.30 Сериал „Бандитский Петербург".
16.40 Алчность.
17.40 Криминал.
18.00 „Сегодня" с Татьяной Митковой.
18.35 „Свобода слова" с Савиком Шустером.
20.10 „Криминальная Россия". „Убить по-американски". 1-я серия.
21.00 „Сегодня" с Татьяной Митковой.
21.45 Премьера НТВ. Фильм Роберта Земекиса „Контакт"
00.45 - 01.35 „Кома". „Одурманенные попрошайки".

Sobota

13 kwietnia

БТ

07.00 Новости.
07.10 Сериал „Ключ к полям"
08.05 „Агромир".
08.30 Арсенал.
09.00 Новости.
09.15 Мультиклуб.
09.40 Фильм - сказка. „Жар-птица"
11.15 „Всё нормально, мама!"
12.00 Телевитамин.
12.25 Сериал „Королева мечей"
13.15 „Судьба человека". Бронислава и Мария.
13.45 Док.фильм „Мой Шевченко"
14.45 „И другие официальные лица".
15.00 Новости.
15.20 Мир и мы.
15.35 Криминальное досье.
16.00 „Встреча в Троицком" с Александром Домарацким.
16.25 „Время местное". Репортажи из провинции.
16.55 Хоккей. Чемпионат мира.
19.30 Планета „АРТ".
20.00 Панорама аналитическая.
20.40 Спорт-курьер.
20.50 Комедия „Небесный тихоход".
22.10 Звезды Берлинского кинофестиваля в программе „Новая коллекция".
22.35 Сериал „Жюли Леско" .
00.25 Док.сериал „Пары и дуэты"
08.00 Сериал „Пятое измерение"
08.30 Існасць. Духовная программа.
09.00 Новости.
09.10 Экран индийского кино. „Страх".
12.10 Сад мечты.
12.35 Королевская охота.
13.00 Здоровье. Тележурнал.
13.30 Сериал „Идеальная пара"
14.20 „Моя восьмидесятая осень". Док.фильм
15.00 Новости.
15.20 Сериал „Комиссар Шимански"
16.50 Белорусская двадцатка.
17.15 „Пять чудес".
17.45 Мультфильмы"
18.35 Из достоверных источников.
19.00 Новости.
19.25 КВН. 1/8 финала Евролиги.
21.00 Панорама недели.
21.50 Спорт-курьер.
22.00 Мелодраме „Индокитай" .
00.35 Сериал „Королева мечей"
01.20 Док. сериал „Пары и дуэты"

ОРТ

07.00 Новости.
07.10 КОАПП.
07.35 Следствие ведет Колобков.
07.55 Слово пастыря.
08.10 Играй, гармонь любимая!
09.00 Новости (с субтитрами).
09.10 Смехопанорама
09.45 Смак.
10.05 Док. детектив. „Черная сотня. Дело 2001 года".
10.35 В мире животных.
11.15 Здоровье.
11.55 Детектив „Тайны отца Даулинга".
12.50 „Тайны забытых побед". „Байконур. Причал Вселенной".
13.35 Дисней-клуб.
14.00 Новости (с субтитрами).
14.10 Валерий Меладзе. Лучшие песни.
15.25 Фильм „Убийство свидетеля".
17.00 Вечерние новости.
17.20 „Шутка за шуткой".
18.05 „Форс-мажор". Проект Николая Фоменко.
18.50 „Кто хочет стать миллионером?" Телеигра.
20.00 Время.
20.30 Комедия „Кадриль".
22.10 Фильм „Рыжая Соня".
23.55 Комедия „Остряки".

РТР

07.15 Папа, мама, я - спортивная семья.
08.00 „Дюймовочка". Мультфильм.
08.30 Золотой ключ.
08.50 Здоровье и жизнь.
09.30 Доброе утро, страна.
10.05 „Сто к одному". Телеигра.
11.00 „Наука и техника".
12.05 Сериал „Дружная семейка".
12.40 „Ха". Маленькие комедии.
13.00 Вести.
13.20 Детектив „Следствием установлено"..
15.00 Футбол. Чемпионат России. „Локомотив" (Москва) - „Динамо" (Москва).
17.00 Моя семья.
17.55 Аншлаг.
19.00 Вести.
19.25 Зеркало.
20.00 Боевик „Шанхайский полдень"
22.10 Фильм „Шизофрения".
01.05 - 02.15 Чемпионат мира по автогонкам в классе „Формула-1".

КУЛЬТУРА

09.10 „Дикие животные". „День рождения".
09.35 Мой цирк.
10.05 „Ветер в ивах". Мультфильм
11.05 Бабушкины рецепты.
11.20 ГЭГ.
11.35 „Начальник Чукотки". Худ. фильм
13.30 Новости культуры.
13.45 Графоман.
14.10 „XX век. Избранное". „Ильф без Петрова".
14.50 А.Н.Островский. „Попечители". Телеспектакль
17.10 Прогулки по Бродвею.
17.35 „Сферы" с Иннокентием Ивановым.
18.15 „Романтика романса".
19.00 „Женитьба Бальзаминова". Худ.фильм .
20.30 Личные воспоминания о большой жизни.
20.35 „Новая театральная гостиная". Театр „Сатирикон".
21.30 Новости культуры.
21.50 . „Любовники". Худ. фильм

НТВ

07.00 Сегодня.
07.15„Улица Сезам".
07.35 Сериал „Зеркало, зеркало"
08.25 Доктор Бранд. Без рецепта.
09.00 Сегодня.
09.15 Криминал. „Чистосердечное признание".
09.45 . „Женский взгляд"
10.20 Квартирный вопрос.
11.00 Сегодня.
11.25 Фильм „Код „Омега"
13.25 Путешествия натуралиста.
14.05 Своя игра.
15.00 Сегодня.
15.25 „Уйти, чтобы вернуться". Профессия-репортер.
15.55 „Продолжение следует..."
16.55 Сериал ;Неизвестная планета".
18.00 Сегодня.
18.45 Сериал „Агент национальной безопасности". „Смертник".
19.55 Боевик „Разборка в Бронксе"
21.55 Сериал „Звездные врата"
22.50 „Все сразу!" „Ночные развлечения".
23.30 - 02.05 Комедия „Город женщин".

Niedziela

14 kwietnia

БТ

07.00 Новости.
07.10 Сериал „Ключ к полям" (Международный Французский Канал).
08.05 „Агромир". Информационно-аналитическая программа.
08.30 Арсенал.
09.00 Новости.
09.15 Мультиклуб.
09.40 Фильм - сказка. „Жар-птица"(Германия).
11.15 „Всё нормально, мама!" Развлекательная программа.
12.00 Телевитамин.
12.25 Сериал „Королева мечей"
13.15 „Судьба человека". Бронислава и Мария.
13.45 Док.фильм „Мой Шевченко" (Украина). Фильмы 1-й и 2-й.
14.45 „И другие официальные лица".
15.00 Новости.
15.20 Мир и мы.
15.35 Криминальное досье.
16.00 „Встреча в Троицком" с Александром Домарацким.
16.25 „Время местное". Репортажи из провинции.
16.55 Хоккей. Чемпионат мира. Южная Корея - Беларусь. Трансляция из Голландии. В перерывах
-Телебарометр. Прогноз погоды; Энциклопедия белорусского спорта. Футбол.
19.30 Планета „АРТ".
20.00 Панорама аналитическая.
20.40 Спорт-курьер.
20.50 Наше любимое кино. Н.Крючков, В.Меркурьев в героической комедии „Небесный тихоход"(„Ленфильм").
22.10 Звезды Берлинского кинофестиваля в программе „Новая коллекция".
22.35 Детективный сериал „Жюли Леско" (Франция).
00.25 Док.сериал „Пары и дуэты" (Международный Французский Канал).

ОРТ

07.00 Новости.
07.10 Служу России!
07.40 Дисней-клуб. „Детеныши джунглей".
08.05 Утренняя звезда.
08.50 Библиомания.
09.00 Новости (с субтитрами).
09.10 „Непутевые заметки" с Дм.Крыловым.
09.30 Пока все дома.
10.05 Спасатели. Экстренный вызов.
10.40 Клуб путешественников.
11.20 Детектив „Тайны отца Даулинга".
12.15 Юмористическая программа „Сами с усами".
12.50 Умницы и умники.
13.15 Сокровища Кремля.
13.35 Дисней-клуб. „Микки Маус и его друзья".
14.00 Новости (с субтитрами).
14.10 Курортный роман в комедии „Дама с попугаем".
16.05 Живая природа. „Царство русского медведя".
17.00 Вечерние новости.
17.15 „Фабрика грез на земле любви". Спецрепортаж.
17.25 КВН-2002.
19.40 Средство для похудения от Эдди Мерфи в комедии „Чокнутый профессор".
21.30 Времена.
22.45 Стив Мартин в приключенческой драме „Большой каньон".

РТР

07.00, 00.55 Прогноз погоды.
07.05 Папа, мама, я - спортивная семья.
07.50 Русское лото.
08.40 Всероссийская лотерея „ТВ Бинго шоу".
09.20 Доброе утро, страна.
09.55 Сам себе режиссер.
10.50 „Городок". Дайджест. Развлекательная программа.
11.25 Паоло Вилладжио в комедии „Фантоцци против всех" (Италия). 1980 г.
13.00 Вести.
13.20 Парламентский час.
14.05 Диалоги о животных.
15.00 Вокруг света.
15.50 ТВ Бинго новости.
15.55 Бенефис Ефима Шифрина.
17.10 Николай Еременко-ст., Николай Еременко-мл., Владимир Гостюхин и Вера Алентова в фильме „Сын за отца..." 1995 г.
19.00 Вести недели.
20.10 Аншлаг.
21.10 Вечерний сеанс. Патрик Суэйзи в остросюжетном фильме „Черный пес" (США). 1998 г.
22.55 Спорт за неделю.
23.15 - 00.55 Чемпионат мира по автогонкам в классе „Формула-1". Гран-при Сан-Марино. Трансляция из Имолы.

КУЛЬТУРА

09.00 Программа передач.
09.10 „Дикие животные". „Пикник".
09.35 „Перепутовы острова". Телеигра для школьников.
10.00 Детский сеанс. „Похищенный". Мультфильм (Австралия).
11.05 Недлинные истории.
11.20 1001 рассказ о кино.
11.50 „Ищу человека". Художественный фильм (К/ст. им. М.Горького, 1973). Режиссер М.Богин.
13.21 Анонсы.
13.30 Новости культуры.
13.45 Магия кино.
14.10 „Пейзаж с можжевельником". Мультфильм.
14.50 „Четырнадцатилетние. Рожденные в СССР". Документальный фильм. Режиссер С.Мирошниченко.
16.20 „В мире танца". „Нарцисс". Документальный фильм (Германия, 1992). Режиссер Н.Бойльхарц.
17.05 Кинопанорама.
17.50 Тем временем.
18.15 „Дом актера". „Московские дебюты".
19.05 „Старый знакомый". Художественный фильм („Мосфильм", 1969). Режиссер И.Ильинский.
20.30 Личные воспоминания о большой жизни.
20.35 „Гость в актерской студии". Анжелика Хьюстон.
21.30 Новости культуры.
21.50 „Агнес Браун". Художественный фильм (Великобритания, 1999). Режиссер А.Хьюстон.
23.25 „Бисы" Михаила Плетнева.

НТВ

07.00 Сегодня.
07.20 Программа для детей „Улица Сезам".
07.40 Пепси-чарт.
08.30 Ох, уж эти дети!
09.00 Сегодня.
09.15 Сериал „Агент национальной безопасности".
10.25 „Криминальная Россия". „Убить по-американски". 1-я серия.
11.00 Сегодня.
11.25 Наше кино. И.Шмелева в комедии „Акселератка".
13.10 Вкусные истории.
13.25 Служба спасения.
14.00 Своя игра.
15.00 Сегодня.
15.25 „Убежавшие от смерти". Профессия-репортер.
15.45 „Я и моя собака". Дог-шоу.
16.40 Светлана Савицкая. „Женский взгляд" Оксаны Пушкиной.
17.15 Очная ставка.
17.45 Шоу Елены Степаненко.
18.45 Сериал „Агент национальной безопасности". „Нобелевский лауреат".
20.00 „Намедни" с Леонидом Парфеновым.
21.15 Куклы.
21.35 Сериал „Звездные врата" (США).
22.30 Мир кино. Комедия „Лишенные дара речи"
00.40 - 01.20 Журнал Лиги чемпионов.

TVP-1

Poniedziałek

07:00 Kawa czy herbata
08:30 Telezakupy
09:00 Wiadomości
09:15 Krakowskie Przedmieście
09:25 Mapeciątka; serial anim.
09:50 Budzik
10:15 Kino Malucha
10:30 Lassie; serial
11:00 Muppet show
11:25 Jim Henson Show; serial anim.
11:55 Telezakupy
12:10 Na tropie zapomnianych bogów
12:40 Nauka języka niemieckiego
13:00 Wiadomości
13:10 Agrobiznes
13:20 Kontrasty
13:25 Rolnictwo na świecie
13:45 Plebania; serial
14:20 Gotowanie na ekranie
14:40 Telezakupy
14:55 Dziecko,troski i radości
15:10 Niepodobni
15:25 Dzieci różnych bogów
16:00 Wiadomości
16:10 Zawsze po 21-szej
16:45 Układ scalony
17:00 Rower Błażeja
17:30 Moda na sukces; serial
18:00 Teleexpress
18:20 Gość Jedynki
18:30 Klan; telenowela
19:00 Mój ślad w Telewizji
19:05 Sprawy rodzinne; serial
19:50 5 minut o Unii Europejskiej
20:00 Wieczorynka
20:30 Wiadomości
21:10 Miej oczy szeroko otwarte
22:05 Teatr Telewizji
23:30 Monitor Wiadomości
23:55 Sportowy flesz
00:00 Dobre książki
00:35 Hamam - Łaźnia turecka; film fab.

Wtorek

07:00 Kawa czy herbata
08:30 Telezakupy
08:45 Kawa czy herbata
09:00 Wiadomości
09:15 Krakowskie Przedmieście
09:25 Mapeciątka; serial anim.
09:50 Jedyneczka
10:20 Bajeczki Jedyneczki
10:25 Opowieści Mamy gęsi; serial
11:00 Muppet show
11:25 Jim Henson Show; serial anim.
11:55 Telezakupy
12:10 Dzieci i zwierzęta.
12:40 Nauka języka niemieckiego
13:00 Wiadomości
13:10 Agrobiznes
13:20 W drodze do Unii
13:45 Klan; telenowela
14:15 Szansa na życie
14:30 Narodziny; serial dok.
14:35 Telezakupy
14:50 U siebie
15:10 Nieukończony cud
16:00 Wiadomości
16:10 Archiwum Polskich Wydarzeń Kulturalnych
16:35 Rewizja nadzwyczajna
17:05 Rower Błażeja
17:30 Moda na sukces; serial
18:00 Teleexpress
18:20 Gość Jedynki
18:30 Klan; telenowela
19:00 Mój ślad w Telewizji
19:05 Zwyczajni-niezwyczajni
20:00 Wieczorynka
20:30 Wiadomości
21:10 Sprawiedliwość na 18 kołach.
22:00 Czas na dokument
22:35 Forum
23:20 Wrzuć Jedynkę
23:25 5 minut o Unii Europejskiej
23:35 Monitor Wiadomości
23:55 Sportowy flesz
00:05 Plus minus
00:35 Opowieści o odwadze: dwie kobiety; film fab.

Środa

07:00 Kawa czy herbata
08:30 Telezakupy
09:00 Wiadomości
09:15 Krakowskie Przedmieście
09:25 Mapeciątka; serial anim.
09:50 Jedyneczka
10:25 Tajemnicze przygody; serial
11:00 Muppet show
11:25 Jim Henson Show; serial anim.
11:55 Telezakupy
12:10 Zwierzęta świata
12:40 Nauka języka niemieckiego
13:00 Wiadomości
13:10 Agrobiznes
13:20 Kontrasty
13:25 Samo życie
13:45 Klan; telenowela
14:10 Program edukacyjny
14:20 Kiosk przy Wspólnej
14:30 Telezakupy
14:50 Forum;
15:35 Podróże małe i duże
16:00 Wiadomości
16:10 Wyprzedzić chorobę
16:35 Europa bez granic
17:00 Rower Błażeja
17:30 Moda na sukces; serial
18:00 Teleexpress
18:20 Gość Jedynki
18:30 Klan; telenowela
19:00 Mój ślad w Telewizji
19:05 Między nami
19:50 5 minut o Unii Europejskiej
20:00 Wieczorynka
20:30 Wiadomości
21:10 Uwiedziony i zdradzony; film .
22:40 Kronika kryminalna
23:05 Tylko u nas
23:30 Monitor Wiadomości
23:55 Sportowy flesz
00:00 W poszukiwaniu utraconych lat
01:00 Wiatrem przeminęło; film fab.

Czwartek

07:00 Kawa czy herbata
08:30 Telezakupy
09:00 Wiadomości
09:15 Krakowskie Przedmieście
09:25 Mapeciątka; serial anim.
09:50 Budzik
10:15 Kino Malucha
11:00 Muppet show
11:25 Jim Henson Show; serial anim.
11:55 Pan Złota Rączka; serial
12:40 Telezakupy
13:00 Wiadomości
13:10 Agrobiznes
13:20 Horyzonty
13:45 Klan; telenowela
14:10 ZUS radzi
14:20 Dobra szkoła
14:30 Telezakupy
14:50 Poszukiwacze zagubionych cywilizacji
15:15 Od Platona i Newtona...;
15:40 Ja i moje życie;
16:00 Wiadomości
16:10 Babiniec
16:35 Euroexpress
17:00 Rower Błażeja
17:30 Moda na sukces; serial
18:00 Teleexpress
18:20 Gość Jedynki
18:30 Plebania; serial
19:00 Mój ślad w Telewizji;
19:05 Decyzja należy do ciebie
20:00 Wieczorynka
20:30 Wiadomości
21:10 Viper; serial
22:00 Sprawa dla reportera
22:35 Tygodnik polityczny Jedynki
23:20 5 minut o Unii Europejskiej;
23:30 Monitor Wiadomości
00:00 Pegaz
00:30 Funny games; film fab.

Piątek

07:00 Kawa czy herbata
08:30 Telezakupy
09:00 Wiadomości
09:15 Krakowskie Przedmieście
09:25 Mapeciątka; serial anim.
09:50 Jedyneczka
10:20 Mapeciątka; serial anim.
10:50 Muppet show
11:20 Jim Henson Show; serial anim.
11:45 Telezakupy
12:00 Teologia ikon
13:00 Wiadomości
13:10 Agrobiznes
13:20 Wielkie sprzątanie
13:45 Plebania; serial
14:40 Telezakupy
14:55 Tygodnik polityczny Jedynki
15:40 Światowe dziedzictwo kultury
16:00 Wiadomości
16:10 Prawdziwe życie Tereski
16:35 Słowo daję
17:05 Raj
17:30 Moda na sukces; serial
18:00 Teleexpress
18:20 Gość Jedynki
18:35 Plebania; serial
19:05 Randka w ciemno
19:45 Jaka to melodia?
20:10 Wieczorynka
20:30 Wiadomości
21:10 Księżniczka Caraboo; film fab.
22:50 Na żywo
23:30 Monitor Wiadomości
23:55 Sportowy flesz
00:05 Królewska faworyta; film fab.
01:35 Rudy; film fab.
03:25 Noc z Muppetami

Sobota

07:30 Rok w ogrodzie
08:00 Agrolinia
09:00 Wiadomości
09:15 Przygody szwajcarskiej rodziny Robinsonów; serial
09:40 Ziarno
10:05 5-10-15
10:35 Walt Disney przedstawia
11:00 Turyści w potrzasku; film fab.
11:50 Nowe przygody Flippera; serial
12:40 Kolejka
12:55 Historia filozofii po góralsku
13:05 Z kamerą wśród zwierząt
13:25 Sekrety zdrowia
13:45 Kobiety Białego Domu
14:00 Wiadomości
14:10 Magnez -pr.rozrywkowy
14:40 Słoneczny patrol; serial
15:25 Britney Spears – koncer
16:00 Zwierzęta świata
16:30 Miliard w rozumie
17:00 Co Pani na to?
17:30 Moda na sukces; serial
18:00 Teleexpress
18:30 Plebania; serial
19:00 Kochamy polskie seriale
19:30 Jaka to melodia?
20:00 Wieczorynka
20:30 Wiadomości
21:05 Cyrulik syberyjski cz.1; film fab.
22:35 Muzyka łączy pokolenia
23:25 Gala Boksu Zawodowego
00:20 Autentyczna zbrodnia; film fab.
01:50 Studio sport
02:25 Randall i duch Hopkirka; serial

Niedziela

07:30 Proszę o odpowiedź
07:45 Przystanek Unia
08:35 Mapeciątka; serial anim.
09:05 Niewidzialna mama I; cz.2; film
10:00 Teleranek
10:25 Myślisz o kimś?
11:00 Teatr dla Dzieci
11:45 Od przedszkola do Opola
12:25 Przyjaciele
13:00 Anioł Pański
13:10 Czasy
13:25 Tydzień
14:00 Wiadomości
14:10 Poszukiwacze skarbów
14:40 Film fab.
16:25 Bezpieczna Jedynka
16:50 Na wielkiej scenie
17:35 Widzę w kartach
18:00 Teleexpress
18:20 Dziennik telewizyjny
18:35 Lokatorzy; serial
19:05 Śmiechu warte
19:30 Jaka to melodia?
20:00 Wieczorynka
20:30 Wiadomości
21:05 Blondynka cz.1; film fab.
22:35 Czas na dokument
23:05 Pokojówka z Titanika; film fab.
00:45 Sportowa Jedynka
01:05 Niegrzeczne aniołki; serial

Poniedziałek

8 kwietnia

TVP 2

08:15 Wycieczki przyrodnicze
08:50 Studio urody
09:00 PROGRAM LOKALNY
09:30 Na dobre i na złe; serial
10:20 Podróże z Euro
10:30 Marzenia Marcina Dańca
11:20 Podróże z Euro
11:30 Afryka moich marzeń; serial
13:00 Ojczyzna-polszczyzna
13:15 Błękitny Krzyż
13:30 Po prostu żyć
14:00 Panorama
14:10 Fatalny rewolwer; serial
14:55 Przygody Chucka Finn'a; serial
15:20 Krzyżówka 13-latków
15:45 Sztuka magii
16:40 PROGRAM LOKALNY
17:00 Panorama
17:30 Złotopolscy; telenowela
17:55 Na dobre i na złe; serial
18:50 PROGRAM LOKALNY
19:30 Panorama
19:55 Va banque; teleturniej
20:25 W cieniu Kremla
20:55 Śpiewające Fortepiany
22:00 Panorama
22:20 Sport-telegram
22:35 Oddam życie za pracę
23:05 997-magazyn kryminalny
23:45 Córy szczęścia; dramat
01:40 Norma Rae; film fab.

Polonia

07:00 Kawa czy herbata
10:00 Wiadomości
10:15 Krakowskie Przedmieście
10:25 Klan; telenowela
10:50 Czas na antyki
10:10 Język filmu
10:25 Katalog zabytków
10:40 Reportaż
11:15 Od A do Z
11:30 Od przedszkola do Opola
12:00 Psi świat
12:30 Klan; telenowela
13:00 Wiadomości
13:15 Biografie
14:15 Rodzina Połanieckich; serial
15:35 Ze sztuką na ty
16:00 Wiadomości
16:15 Czas na antyki
16:35 Język filmu
16:50 Katalog zabytków
17:00 Panorama
17:30 Rewizja nadzwyczajna
18:00 Teleexpress
18:30 Do góry nogami
19:00 Psi świat
19:30 Panorama
19:50 Klan; telenowela
20:15 Dobranocka
20:30 Wiadomości
21:00 Sportowy tydzień
22:00 Rodzina Połanieckich; serial
23:20 Sprawa dla reportera
23:50 Ze sztuką na ty
00:15 Krakowskie Portrety Muzyczne
00:45 Monitor Wiadomości
01:07 Sportowy flesz
01:10 Rycerze i rabusie; serial
02:00 Ojczyzna-polszczyzna
02:15 Przygód kilka wróbla Ćwirka
02:30 Wiadomości
03:00 Klan; telenowela
03:25 Rodzina Połanieckich; serial

Polsat

07:00 Piosenka na życzenie
08:00 Serial anim.
08:50 Wysoka fala – serial
09:40 Jezioro marzeń – serial
10:30 Serca na rozdrożu – serial
11:25 Samo życie – serial
12:00 Amor latino – telenowela
12:50 Z głową w chmurach – serial
13:50 Teleturniej
15:15 4 x 4 - magazyn motoryzacyjny
15:45 Twój lekarz
16:15 Serial anim.
16:45 Informacje
17:15 Serial anim.
17:30 Wysoka fala – serial
18:20 Program rozrywkowy
18:50 Serca na rozdrożu – serial
19:43 Era biznesu
19:45 Informacje
20:05 Sport
20:15 Amor latino – telenowela
21:00 Program rozrywkowy
21:30 Samo życie – serial
22:00 Nie ma mocnych - komedia
22:30 Losowanie Lotto
00:15 Informacje
00:30 Graffiti
00:40 Sport
00:50 Puls biznesu
01:05 Program rozrywkowy
01:35 Bumerang
02:05 Na każdy temat
03:00 Muzyka na BIS

Białystok

07:35 Przegląd gospodarczy
08:00 Bajki małego czarodzieja
08:35 Serial anim
09:00 Telemagazyn
09:45 Gość dnia
10:00 Film dok.
10:35 Ryzykanci
12:15 Gość dnia
12:45 Integracja
13:00 Ot niedzieki do niedzieki
13:35 Księżycowe dzieci
14:45 Agrobiznes
15:00 Świat
15:45 To jest temat
16:00 Egipt - serial dok.
16:45 Kartka z kalendarza
17:00 Panorama
17:45 Od Niedzieli do niedzieli
18:15 To jest temat
18:50 Telemagazyn
19:20 Regiony kultury
19 30 Telemagazyn
20:30 Portrety
21:45 Eurotel

Wtorek

9 kwietnia

TVP 2

08:15 Wycieczki przyrodnicze
08:50 Studio urody
09:00 Program lokalny
09:30 Co ludzie powiedzą
10:00 Fatalny rewolwer; serial
11:00 Święta wojna; serial
11:30 Podróże kulinarne
12:00 Wielka odmiana; serial
13:00 Znaki czasu
13:30 Krajobraz Polski
14:00 Panorama
14:10 Fatalny rewolwer; serial
14:55 Przygody Chucka Finn'a; serial
15:25 30 ton!
15:55 Providence; serial
16:40 PROGRAM LOKALNY
17:00 Panorama
17:30 Złotopolscy; telenowela
18:00 Słoneczny patrol; serial
18:45 Podróże z Euro
18:50 Program lokalny
19:22 Pogoda
19:30 Panorama
19:55 Jeden z dziesięciu
20:30 Słowa i znaki
21:00 M jak miłość; serial
21:50 Podróże z Euro
22:00 Panorama
22:20 Sport-telegram
22:35 Magazyn Ekspresu Reporterów
23:35 Mój syn jest fanatykiem; film
01:05 Juha; film fab.
02:20 Ameryka szuka odpowiedzi
03:15 Fatalny rewolwer; serial

Polonia

07:00 Kawa czy herbata
10:00 Wiadomości
10:15 Krakowskie Przedmieście
10:25 Klan; telenowela
10:50 Studnia
10:35 Podróże kulinarne
11:00 Gwiazdozbiór polskiego sportu
11:30 Zgadnij odpowiedz
11:35 Przygody Rozbójnika Rumcajsa; serial anim
11:40 Papierowy teatrzyk
12:00 Tajemnica Sagali; serial
12:30 Klan; telenowela
13:00 Wiadomości
13:15 Sportowy tydzień
14:15 Plebania; serial
14:45 Szansa na sukces
15:40 Ojczyzna-polszczyzna
16:00 Wiadomości
16:10 Bieżańcy
16:30 TAM TAM
17:00 Panorama
17:30 Raj
18:00 Teleexpress
18:20 Gość Jedynki
18:30 Zgadnij odpowiedz
18:35 Przygody Rozbójnika Rumcajsa
18:40 Papierowy teatrzyk
19:00 Tajemnica Sagali; serial
19:30 Panorama
19:50 Klan; telenowela
20:15 Dobranocka; serial
20:30 Wiadomości
21:00 Marszałek Piłsudski; serial
22:00 Plebania; serial
22:30 Cafe Fogg
23:25 997-magazyn kryminalny
00:00 Forum
00:45 Monitor Wiadomości
01:10 Kolejka
01:40 Tylko Kaśka; serial
02:15 Dobranocka
02:30 Wiadomości
03:00 Klan; telenowela

Polsat

07:00 Piosenka na życzenie
08:00 Incredible Hulk - serial anim.
08:25 Sabrina - nastoletnia czarownica – serial
08:50 Wysoka fala – serial
09:40 Miłość, czy kochanie? – serial
10:30 Serca na rozdrożu – serial
11:25 Samo życie – serial
12:00 Amor Latino – telenowela
12:45 Z głową w chmurach – serial
13:45 Życie jak poker – serial
14:15 Apetyt na miłość
14:45 Serial obycz.
15:45 13 posterunek – serial
16:15 Faceci w czerni - serial
16:45 Informacje
17:15 Raz, dwa, trzy - śpiewaj ty
17:30 Strażnik Teksasu – serial
18:50 W imieniu prawa - serial dok.
19:45 Informacje
20:15 Amor latino - telenowela
21:45 Samo życie – serial
22:15 Film obyczajowy
22:30 Losowanie Lotto
00:10 Informacje
00:20 Graffiti
00:40 Puls biznesu
01:20 Magazyn Ligi Mistrzów
02:20 Muzyka na BIS

Białystok

07:35 Echa dnia
08:00 Bajarz - serial anim
08:35 Kłopoty z Zosią - serial
09:00 Telemagazyn
10:00 Film dok.
10:35 Ryzykanci – film dok.
11:20 Regiony kultury
13:00 Kwartet
13:35 Katastrofy morskie
14:45 Agrobiznes
15:00 Teleplotki
15:45 To jest temat
16:00 Film dok.
17:45 Kwartet
18:15 To jest temat
18:50 Telemagazyn
19:20 Regiony kultury
19:30 Telemagazyn.
20:30 Mówmy szczerze
21:45 Eurotel
23:00 Ciało i dusza – film fab.
23:45 Dolina

Środa

10 kwietnia

TVP 2

08:15 Wycieczki przyrodnicze
08:50 Studio urody
09:00 Program lokalny
09:30 W labiryncie; telenowela
10:00 Fatalny rewolwer; serial
10:50 Wieczór z Jagielskim
11:45 Zerwane więzi; film
13:25 Nieznane siły przyrody; serial
14:00 Panorama
14:10 Fatalny rewolwer; serial
14:55 Przygody Chucka Finn'a; serial
15:25 Krzyżówka szczęścia
15:55 Providence; serial
16:40 PROGRAM LOKALNY
17:00 Panorama
17:30 Święta wojna; serial
18:00 Słoneczny patrol; serial
18:45 Podróże z Euro
18:50 Program lokalny
19:30 Panorama
19:55 Jeden z dziesięciu
20:30 VI Wielkanocny Festiwal
21:00 M jak miłość; serial
21:50 Podróże z Euro
22:00 Panorama
22:20 Sport-telegram
22:35 Linia specjalna
23:35 Świadek wojny; film fab.
01:15 Polityczne gry o Kambodżę
02:00 Football, football

Polonia

07:00 Kawa czy herbata
10:00 Wiadomości
10:15 Krakowskie Przedmieście
10:25 Klan; telenowela
10:50 Rozmowy na nowy wiek
10:20 Przyrodnicy
10:40 Forum
11:30 Drzwi do lasu
12:00 Trzy misie; serial
12:30 Klan; telenowela
13:00 Wiadomości
13:15 Marszałek Piłsudski; serial
14:15 Rewizja osobista; film
15:30 Pola Negri
16:00 Wiadomości
16:10 Rozmowy na nowy wiek
16:40 Przyrodnicy
17:00 Panorama
17:30 Archiwum Polskich Wydarzeń Kulturalnych
18:00 Teleexpress
18:20 Gość Jedynki
18:30 Drzwi do lasu
19:00 Trzy misie; serial
19:30 Panorama
19:50 Klan; telenowela
20:15 Dobranocka
20:30 Wiadomości
21:00 Wieści polonijne
21:15 Gościniec
21:40 Polskie smaki
22:00 Rewizja osobista; film
23:15 Improwizacje flamenco
23:55 Linia specjalna
00:45 Monitor Wiadomości
01:07 Sportowy flesz
01:10 Tylko rock
01:50 Karino; serial
02:20 Kocur Wawrzyniec i Przyjaciele
02:30 Wiadomości
02:55 Sportowy flesz
03:00 Klan; telenowela

Polsat

07:00 Piosenka na życzenie
08:00 Faceci w czerni - serial anim.
08:25 Casper - serial anim.
08:50 Strażnik Teksasu - serial
09:40 Jezioro marzeń – serial
10:30 W imieniu prawa
11:25 Samo życie – serial
12:00 Amor latino – telenowela
12:45 Z głową w chmurach – serial
13:45 Życie jak poker – serial
14:15 Izabela – serial
14:45 Zerwane więzi
15:45 Graczykowie – serial
16:15 Incredible Hulk - serial anim.
16:45 Informacje 30min.
17:15 Raz, dwa, trzy - śpiewaj ty
17:30 Wysoka fala – serial
18:20 Bar
18:50 Serca na rozdrożu – serial
19:43 Era biznesu
19:45 Informacje
20:15 Amor latino – telenowela
21:40 Mecz Ligi Mistrzów
22:30 Losowanie Lotto
23:40 Telewizyjne Biuro Śledcze
00:10 Informacje
00:20 Graffiti
00:40 Puls biznesu
01:20 Magazyn Ligi Mistrzów
02:20 Muzyka na BIS

Białystok

07:35 Echa dnia
08:00 Babar - serial anim
08:45 Opowieści taty Bobra - serial anim
09:00 Telemagazyn
09:45 Gość dnia
10:00 Przewodnik po ekonomii
10:35 Ryzykanci
11:20 Regiony kultury
13:00 Odkryj nowy świat
13:35 Film dok.
14:45 Agrobiznes
15:00 Polskie młyny i wiatraki
15:45 To jest temat
16:00 Legendy dalekich mórz
17:45 Odkryj nowy świat
18:15 To jest temat
18:50 Przegląd suwalsko - mazurski
19:20 Regiony kultury
19:30 Telemagazyn
20:30 Kino ma sto lat
21:45 Eurotel
21:55 Echa dnia
22:45 Telemagazyn
23:00 Deep in the heart – film
01:00 Josephine – film fab.

Czwartek

11 kwietnia

TVP 2

08:15 Wycieczki przyrodnicze
08:50 Studio urody
09:00 Program lokalny
09:30 W labiryncie; telenowela
10:00 Fatalny rewolwer; serial
10:50 Co nam w duszy gra
11:45 Music-hall; film fab.
13:25 Nieznane siły przyrody
14:00 Panorama
14:10 Fatalny rewolwer; serial
14:55 Przygody Chucka Finn'a; serial
15:25 Euro-Quiz; quiz dla młodzieży
15:55 Providence; serial
16:40 PROGRAM LOKALNY
17:00 Panorama
17:30 J.A.G Wojskowe Biuro Śledcze; serial
18:20 Chłop i baba; serial
18:40 Podróże z Euro
18:50 Program lokalny
19:30 Panorama
19:55 Jeden z dziesięciu
20:25 Podróże z Euro
20:30 Polaków portret własny
21:00 Całe zdanie nieboszczyka; serial
22:00 Panorama
22:35 Studio sport
00:40 Bandycki Petersburg; serial
01:35 Naiwniak; film fab.

Polonia

07:00 Kawa czy herbata
10:00 Wiadomości
10:15 Krakowskie Przedmieście
10:25 Złotopolscy; telenowela
10:50 360 stopni dookoła ciała
10:05 Kwadrans z medycyną
10:20 Literatura Polska od A do Z
10:35 Linia specjalna
11:30 Zgadnij odpowiedz
11:35 Przygody Rozbójnika Rumcajsa
11:40 Wyprawy z Azymutem
12:00 Tropiciele gwiazd; serial
12:30 Złotopolscy; telenowela
13:00 Wiadomości
13:15 Wieści polonijne
13:30 Gościniec
13:55 Polskie smaki
14:15 Teatr Telewizji;
15:25 Robert Chojnacki
16:00 Wiadomości
16:10 360 stopni dookoła ciała
16:25 Kwadrans z medycyną
16:40 Literatura Polska od A do Z
17:00 Panorama
17:30 Nie tylko dla komandosów
18:00 Teleexpress
18:20 Gość Jedynki
18:30 Przygody dzielnego Sylvana; serial anim
19:00 Tropiciele gwiazd; serial
19:30 Panorama
19:50 Złotopolscy; telenowela
20:15 Dobranocka
20:30 Wiadomości
20:55 Pogoda
20:57 Sport
21:00 Polaków portret własny
21:26 Ludzie listy piszą
21:45 Forum Polonijne
22:00 Teatr Telewizji; Zazdrość
23:15 Słynne koncerty fortepianowe
00:00 Tygodnik polityczny Jedynki
00:45 Monitor Wiadomości
01:07 Sportowy flesz
01:10 Euroexpress
01:25 Pegaz
01:50 Przygody dzielnego Sylvana; serial anim
02:15 Film pod strasznym tytułem; serial anim

Polsat

07:00 Piosenka na życzenie
08:00 Incredible Hulk - serial anim.
08:25 Zwariowany świat Malcolma – serial
08:50 Largo – serial
09:40 V.I.P. 3 – serial
10:30 Serca na rozdrożu – serial
11:25 Rozwód po amerykańsku – serial
12:00 Amor latino – telenowela
12:45 Z głową w chmurach – serial
13:45 Życie jak poker – serial
14:15 Macie, co chcecie
14:45 Disco Polo Live
15:45 Benny Hill – serial
16:15 Faceci w czerni - serial
16:45 Informacje
17:15 Raz, dwa, trzy - śpiewaj ty
17:30 Legendy kung-fu – serial
18:50 W imieniu prawa - serial
19:45 Informacje
20:15 Amor latino – telenowela
21:45 Samo życie – serial
22:15 Ostry dyżur – serial
22:30 Losowanie Lotto
23:10 Film fab.
00:05 Informacje
00:15 Graffiti
00:35 Puls biznesu
01:10 Powtórna odpowiedzialność – kryminał

Białystok

07:35 Echa dnia
08:00 Klockowa kraina - serial
08 35 Rycerze królestwa owadów - serial anim
09:00 Dzień dobry
10:00 Śladami wspólnej historii
10:35 Serial dok.
13:00 Małe ojczyzny
13:35 Film dok.
15:00 Stacja PRL
16:00 Jabłko newtona
17:45 Małe ojczyzny
18:15 To jest temat
19:20 Regiony kultury
20:30 Album Mazowsza
20:45 Kościoły pomorza zachodniego
23:00 Znamy tę piosenkę – film
01:00 Josephine - serial

Piątek

12 kwietnia

TVP 2

08:15 Wycieczki przyrodnicze
08:50 Studio urody
09:00 Program lokalny
09:30 W labiryncie; telenowela
10:00 Fatalny rewolwer; serial
10:45 Cafe Fogg
11:45 Buster się żeni; komedia
13:25 Nieznane siły przyrody
14:00 Panorama
14:10 Fatalny rewolwer; serial
14:55 Przygody Chucka Finn'a; serial
15:25 Euro-Quiz
16:00 Wokół nas
16:30 Podróże z Euro
16:40 PROGRAM LOKALNY
17:00 Panorama
17:30 07 zgłoś się; serial
18:30 Podróże z Euro
18:50 PROGRAM LOKALNY
19:30 Panorama
19:55 Klejnoty; serial
21:00 Kraj się śmieje
22:00 Panorama
22:20 Sport-telegram
22:35 Wieczór z Jagielskim
23:25 Wideoteka Dorosłego Człowieka
00:00 Pan Johnson; film fab.
01:40 Nowojorscy gliniarze; serial
02:25 Dramat na torach; film

Polonia

07:00 Kawa czy herbata
08:30 Gość Jedynki
08:45 Kawa czy herbata
10:00 Wiadomości
10:12 Pogoda
10:15 Krakowskie Przedmieście
10:25 Złotopolscy; telenowela
10:50 Mistrzowie
10:15 Z lamusa techniki
10:25 Parnas Literacki
10:40 Tygodnik polityczny Jedynki
11:30 Budzik
12:00 Hrabia Kaczula; serial anim
12:30 Złotopolscy; telenowela
13:00 Wiadomości
13:10 Polaków portret własny
13:35 Ludzie listy piszą
13:55 Forum Polonijne
14:15 Więzy krwi; serial
15:00 Hity satelity
15:15 Wieczór z Jagielskim
16:00 Wiadomości
16:15 Mistrzowie
16:40 Z lamusa techniki
16:50 Parnas Literacki
17:00 Panorama
17:22 Pogoda
17:30 Pegaz
18:00 Teleexpress
18:20 Gość Jedynki
18:30 Hity satelity
18:45 Nie tylko o...
19:00 Hrabia Kaczula
19:30 Panorama
19:50 Złotopolscy; telenowela
20:15 Dobranocka
20:30 Wiadomości
20:55 Pogoda
20:57 Sport
21:00 Wieści polonijne
21:15 Zaproszenie
21:40 Mówi się...
22:00 Więzy krwi; serial
22:45 Nie tylko o...
23:00 Benefis Katarzyny Gaertner
00:00 Porozmawiajmy
01:00 Monitor Wiadomości
01:22 Sportowy flesz
01:25 Hity satelity
01:40 Od przedszkola do Opola
02:15 Miś Uszatek

Polsat

07:00 Piosenka na życzenie
08:00 Faceci w czerni - serial anim.
08:25 Casper - serial anim.
08:50 Legendy kung-fu – serial
09:40 Ostry dyżur – serial
10:30 W imieniu prawa
11:25 Samo życie – serial
12:00 Amor latino – telenowela
12:45 Z głową w chmurach – serial
13:45 Życie jak poker - serial
14:15 Raz, dwa, trzy - śpiewaj ty
14:45 Disco Relax
15:45 Benny Hill
16:20 Incredible Hulk - serial anim.
16:45 Informacje
17:15 Raz, dwa, trzy - śpiewaj ty
17:30 Wysoka fala – serial
18:20 Bar
18:50 Serca na rozdrożu – serial
19:43 Era biznesu
19:45 Informacje
20:05 Sport
20:15 Amor latino – telenowela
21:45 Samo życie – serial
22:15 Program rozrywkowy
22:30 Losowanie Lotto
23:10 Z Archiwum X – serial
00:05 Informacje
00:15 Graffiti
00:35 Puls biznesu
00:50 Bar
01:10 Podejrzani – thriller
03:05 Playboy
04:05 Muzyka na BIS

Białystok

07:35 Echa dnia
08:00 Babar - serial anim
08 35 Film fab.
09:00 Dzień dobry
10:00 Przewodnik po biznesie
10:35 Transmisja mszy świętej
13:00 Magazyn ekologiczny
15:00 Medicina 2001
17:45 Magazyn ekologiczny
19:20 Regiony kultury
20:30 Pamiętam ciebie z tamtych lat
21:45 Eurotel
22:45 Telemagazyn
23:00 Polska liga siatkówki
01:00 Luna, LA – film fab.

Sobota

13 kwietnia

TVP 2

08:00 Echa tygodnia
08:30 Spróbujmy razem
09:00 Program lokalny
10:00 M jak miłość; serial
10:50 Nieznane siły przyrody
11:20 Kręcioła
11:45 Sławny Jett Jackson; serial
12:15 Arka Noego
12:40 Kino bez rodziców
13:10 Tajemnicze przygody Juliusza Verne'a; serial
14:45 Podróże z Euro
15:00 Familiada; teleturniej
15:30 Złotopolscy; telenowela
16:05 V Biesiada Weselna
17:00 Śpiewające Fortepiany
18:00 30 ton!
18:30 Jazda kulturalna
19:00 PROGRAM LOKALNY
19:30 Panorama
19:55 V Biesiada Weselna
20:55 Kraj się śmieje
21:45 Podróże z Euro
21:50 Słowo na niedzielę
22:00 Panorama
22:20 Sport-telegram
22:35 Fatalna namiętność; film
00:40 Uśmiechnięty gliniarz; film
02:30 Akcja!; serial
02:55 Mayring znaczy mama cz.I; film fab.

Polonia

07:00 Na dobre i na złe; serial
08:00 Echa tygodnia
08:30 Pegaz
10:00 Wiadomości
10:10 Anatol też lubi podróże
10:35 Skansen w Łowiczu
10:40 Ziarno
10:05 5-10-15
10:35 Dzieło arcydzieło
10:45 Pandora i Platon; serial anim
11:15 Tam gdzie jesteśmy
11:45 Wieści polonijne
12:00 Zaproszenie
12:20 Mówi się...
12:45 Klan; telenowela
14:00 Wiadomości
14:15 Kariera Nikodema Dyzmy; serial
15:15 Od przedszkola do Opola
15:50 Ludzie listy piszą
16:10 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza
16:45 Wojna domowa; serial
17:15 Katyń. Historia i przyszłość
17:25 Tam gdzie jesteśmy
18:00 Teleexpress
18:20 Gość Jedynki
18:30 Na dobre i na złe; serial
19:22 Pogoda
19:30 Panorama
19:50 Zaproszenie
20:15 Dobranocka
20:30 Wiadomości
20:50 Pogoda
20:53 Sport
21:00 Kariera Nikodema Dyzmy; serial
21:55 A wszystko to...
22:45 Za sławienie Polski i polskości
23:00 Wieczór z Jagielskim
23:35 Za sławienie Polski i polskości
23:50 Herbatka u Tadka
00:35 Co Pani na to?
01:05 Nie tylko o...
01:20 Na dobre i na złe; serial
02:15 Przygody Misia Colargola
02:30 Wiadomości
02:50 Pogoda
02:52 Sport-telegram
03:00 Klan; telenowela
04:15 Hity satelity
04:30 Kariera Nikodema Dyzmy; serial
05:30 Herbatka u Tadka
06:20 Tam gdzie jesteśmy
06:50 Co Pani na to?

Polsat

07:00 Disco Relax
08:00 Twój lekarz
08:15 Wystarczy chcieć
08:30 W drodze
09:00 Mumia Niania - serial
09:25 Batman w dwadzieścia lat później - serial animowany
09:50 Casper - serial anim.
10:15 Młody Herkules – serial
10:45 Disco Polo Live
12:00 Powrót Maxa Dugana – dramat
13:45 Titanic – dramat
15:05 Pr.rozr.
16:35 Fundacja Polsat
16:45 Informacje
17:05 Najzabawniejsze zwierzęta świata
17:35 Miłość, czy kochanie?
18:25 Apetyt na miłość
18:55 Jezioro marzeń – serial
19:45 Informacje
20:10 Życiowa szansa
22:15 Film fab.
22:30 Losowanie Lotto
00:20 kino nocne

Białystok

08:00 Fraglesy - serial anim
08:30 Kurier
08:35 Czerwony pies Clifford - serial
09:00 Telemagazyn
10:00 Teleturniej
10:45 Świat
11:10 Teleturniej
11:20 Książka dla dzieci
12:35 Cel podróży
13:45 Reportaż tygodnia
14:00 Magazyn motoryzacyjny
15:35 Siedem szczytów
16:05 Film animowany
17:45 Kabaret Afera
18:35 Świat y
19:20 Regiony kultury
19:30 Telemagazyn
20:00 Polska liga koszykówki
21:45 Przegląd gospodarczy
22:45 Podlaski magazyn sportowy
23:00 Instytut benajmenta – film
01:20 Sekrety kobiet – film fab.

Niedziela

14 kwietnia

TVP 2

08:25 Film dla niesłyszących
08:55 Słowo na niedzielę
09:00 Program lokalny
10:00 M jak miłość; serial
10:50 Nie tylko dla komandosów
11:30 Wyprawa z National Geographic
12:30 Podróże kulinarne
13:00 Piekło i niebo; komedia
15:00 Familiada
15:30 Złotopolscy; telenowela
16:05 Szansa na sukces
17:05 Na dobre i na złe; serial
18:05 Święta wojna; serial
18:30 7 dni świat
18:55 Podróże z Euro
19:00 Program lokalny
19:30 Panorama
20:00 Magazyn piłkarski „Gol"
20:55 Kabaret OT.TO
21:50 Podróże z Euro
22:00 Panorama
22:20 Sport-telegram
22:35 serial
23:10 Himilsbach
00:00 Rewelacja miesiąca
02:05 George B; film

Polonia

07:20 M jak miłość; serial
08:10 Słowo na niedzielę
08:15 Eurofolk
08:45 Biografie
10:45 Uczmy się polskiego
10:15 Niedzielne muzykowanie
10:45 Ojczyzna-polszczyzna
11:00 Opowieści z Nowego Testamentu
11:30 Gwiazdozbiór polskiego sportu
12:00 Złotopolscy; telenowela
13:00 Anioł Pański
13:10 Czasy
13:25 Madonny polskie
14:00 Transmisja Mszy Świętej
15:10 Czterej pancerni i pies; serial
16:10 Graj z Kuroniem
16:40 Szept prowincjonalny
17:00 Biografie
18:00 Teleexpress
18:20 Dziennik telewizyjny
18:30 M jak miłość; serial
19:30 Panorama
19:50 Kochamy polskie seriale
20:15 Dobranocka
20:30 Wiadomości
21:00 07 zgłoś się; serial
22:30 Szansa na sukces
23:25 Opowieść o Józefie Szwejku
00:00 Magazyn piłkarski „Gol"
00:55 Graj z Kuroniem
01:25 M jak miłość; serial
02:15 Przygody Bolka i Lolka
02:30 Wiadomości
02:50 Sport-telegram
03:00 Złotopolscy; telenowela

Polsat

07:00 Disco Polo Live
08:00 4 x 4 - magazyn motoryzacyjny
08:30 Jesteśmy
09:00 Mumia Niania - serial anim.
09:25 Batman w dwadzieścia lat później - serial anim
09:50 Hugo - program dla dzieci
10:20 Bar
11:40 Serial
13:00 Kochany potwór - film przygodowy
14:25 Largo – serial
15:50 Program rozrywkowy
16:20 Film dokumentalny
16:35 Fundacja Polsat
15:45 Informacje
16:55 Prognoza pogody
17:00 Teleturniej dla dzieci
17:30 Program rozrywkowy
19:45 Informacje
20:00 Sport
20:05 Prognoza pogody
20:10 Życiowa szansa
21:00 Film fab.
22:30 Losowanie Lotto
23:25 Kino nocne
01:45 Magazyn Ligi Mistrzów
03:15 Muzyka na BIS

Białystok

08:00 Fraglesy – serial anim
08:30 Kurier
08:35 Tęczowy domek – serial
09:00 Telemagazyn
10:00 ponad czasem – film fab.
10:30 Kurier
10:45 Teleplotki
11:15 Medycyna i ty
11:30 Kurier
11:35 Sukces – serial dok.
12:30 Kurier
12:35 Wojny, bitwy, żołnierze - serial dok
13:30 Kurier
13:35 Telemagazyn
15:30 Kurier
15:35 Człowiek i przyroda
16:30 Kurier
16:40 Telemagazyn
17:30 Kurier
17:45 Magazyn motoryzacyjny
18:15 Książka tygodnia
18:30 Kurier
18:35 Teleplotki
19:00 Obiektyw
19:20 Regiony kultury
19:30 Telemagazyn
20:00 Amour en douce – film fab.
21:30 Kurier
21:45 Od niedzieli do niedzieli
22:15 Obiektyw
22:30 Kurier
22:45 Telemagazyn
23:30 Kurier
23:35 Chandler i spółka – film fab
00:35 Kurier
00:50 Magazyn siatkarski

Kazimierz Jagiellończyk

Z kartek historii

Po śmierci króla Władysława pod Warną przez trzy lata trwało w Polsce bezkrólewie. Wreszcie królewicz Kazimierz, który rządził w tym czasie Litwą, przybył do Krakowa i koronował się w roku 1447 na króla Polski.

Za jego panowania doszło do nowej rozprawy z Krzyżakami. Ludność państwa krzyżackiego była coraz bardziej niezadowolona z surowych rządów i ucisku. Miasta i rycerstwo z zazdrością patrzyły na łagodne rządy i swobody w Polsce. Zwrócono się więc do króla Kazimierza Jagiellończyka z prośbą o opiekę i przyłączenie do Polski. W tym samym czasie w posiadłościach Krzyżaków wybuchło powstanie przeciwko ich rządom. Polska wypowiedziała wtedy Krzyżakom wojnę.

Początkowo król zwołał pospolite ruszenie, na które stawiło się całe zdolne do walki rycerstwo. Przed wyruszeniem na wojnę rycerstwo wymogło na królu wydanie nowych przywilejów, w których król zobowiązał się, że w przyszłości będzie mógł powoływać pospolite ruszenie i wydawać nowe prawa tylko za zgodą sejmików, tzn. zjazdów rycerstwa z poszczególnych ziem.

Wojna była bardzo uciążliwa i długa, trwała trzynaście lat i dlatego nazwano ją trzynastoletnią. Królowi pomagały duże miasta pomorskie: Gdańsk, Toruń i Elbląg. Zakon krzyżacki został ostatecznie pobity. Po stu pięćdziesięciu latach powróciło do Polski Pomorze wraz z Gdańskiem i Ziemia Chełmińska, na której Konrad Mazowiecki pozwolił niegdyś osiedlić się Krzyżakom. Musieli oddać Polsce nawet swoją stolicę, Malbork. Wielki mistrz krzyżacki miał odtąd siedzibę w Królewcu i składał hołd królowi polskiemu.

Polska uzyskała dostęp do morza, co ułatwiało handel z innymi krajami i przyczyniało się do jej wzbogacenia.

Bardzo wzrosło znaczenie Polski w Europie. Gdy w Czechach zmarł król Jerzy, Czesi powołali na swój tron najstarszego syna Kazimierza Jagiellończyka, Władysława. A kiedy zmarł węgierski król Maciej Korwin, Węgrzy również uczynili swoim królem Władysława. Ród Jagiellonów stał się potężny, panował w trzech dużych państwach Europy.

Za czasów Kazimierza Jagiellończyka Turcy zaczęli być niebezpieczni także dla Polski. Zdobyli Konstantynopol i podporządkowali sobie Tatarów, którzy znów najeżdżali na Polskę. Mołdawia — księstwo leżące między Polską a Morzem Czarnym, było zagrożone tureckim podbojem, toteż jego władca szukał opieki u króla polskiego i złożył mu hołd.

Stanisław MARCINIAK

ZAPOZNAJMY SIĘ

Uczniowie Szkoły Średniej w Hołowiczpolu

Święta Wielkanocne mają bogatą tradycję, jednak nie zawsze o tym wiedzą dzieci i młodzież. Ciekawa impreza powitania wiosny połączona z tradycjami wielkanocnymi odbyła się w Szkole Średniej w Hołowiczpolu. Uczennice klas 2 i 4 przedstawiły ludowy zwyczaj topienia Marzanny, która jest symbolem zimy i wszelkiego zła. Na miejsce Marzanny wprowadzały do wsi Gaik-maik, zwany również Gaikiem Zielonym lub Latem. Zrobiły go z gałązki sosnowej, przybranej wstążkami i słoneczkami z karbowanego papieru. Chłopcy chodzili z kurkiem, śpiewając „Wieziemy tu kogucika..." Był także Śmigus-dyngus. Pięknie wyrecytowała wiersz pt. „O psotnym Jacku" Maria Winczo, a uczniowie z 5 klasy wykonały inscenizację do tego utworu.

Odbył się konkurs pisanek i palm. Wszyscy uczniowie otrzymali prezenty wielkanocne.

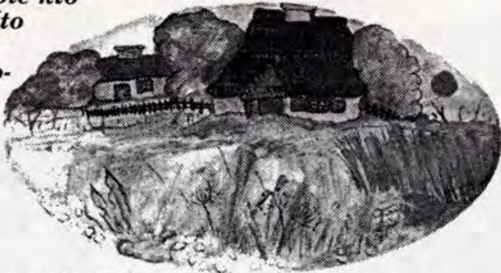
Impreza została przygotowana przez nauczycielkę języka polskiego Janinę Ostap i nauczycielkę muzyki Lilię Winczo.

Irena OSTAP

A jak ciebie...

A jak ciebie kto zapyta:
Kto ty taki, skąd ty rodem?
Mów, żeś z tego łanu żyta,
żeś z tych łąk, co pachną miodem.
Mów, że jesteś z takiej chaty,
co piastowską chatą była.
Żeś z tej ziemi, której kwiaty
gorzka rosa wykarmiła.

A jak ciebie kto zapyta: Kto ty taki?
Co odpowiesz?

Żabie pogwarki

W jednym stawie jedna żaba, w drugim stawie druga żaba. Jedna żaba drugiej żabie swe przygody opowiada:
- Kumo, kumo...
- A co? A co?
- Był tu bociek, ten ladaco!
- Był tu?
- Był?
- I co?
- Nic! Bo my wszystkie w wodę — hyc!
- A on?
- Kto?
-Bociek...
- Bociek? Rozgniewał się i uciekł
- Toś ty rada. I ja rada! Rada-rada... rada... rada......

Kto się budzi wiosną

Joanna PAPUZIŃSKA

Najpierw borsuk i niedźwiedź wychodzą
każdy ze swej nory.
A zaraz potem
budzą się skutery i motory.
Całą zimę przesypiają słodko,
a gdy przeschnie marcowe błotko,
otwierają się drzwi garażu
i zaspane, zakurzone wyłażą
wuefemki i wiatki, i osy.
Najpierw krążą pod oknami z warkotem
tam i z powrotem.
A potem — na szosy!
I już pędzą autostradą szeroką
w świat. Przed siebie. Nie wiadomo dokąd.

BAJKA NA DOBRANOC

Wolny dzień trusi Pusi

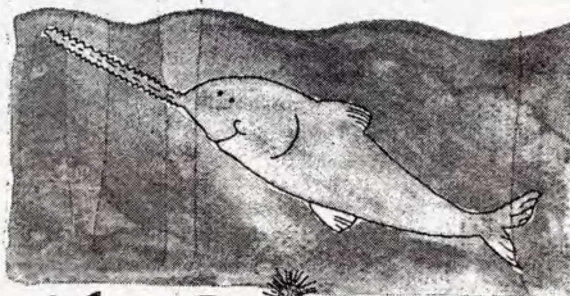
Trusia Pusia zrobiła sobie dzień wolny, żeby odwiedzić Nianię w Dzwonkowym Lesie. W drodze usiadła, żeby odpocząć i zasnęła.
Traf chciał, że przechodził tamtędy lis Lizop z nową wędką, którą sam zrobił. - *Co za gratka* - ucieszył się na widok śpiącej trusi i smakołyków w koszyku, które Pusia niosła do Niani. Kiedy trusia Pusia spała, złośliwy lis, kryjąc się za kamieniem, raz po raz łowił owoce z koszyka.
Biedna Pusia! Kiedy się obudziła, koszyk był pusty.
Ale Niania nie przejęła się tym wcale. Przytuliła i ucałowała Pusię i poczęstowała ją pysznym podwieczorkiem.

Hayden McALLISTER
Jane CARRUTH

RYBA-PIŁA

Ryba-piła piła, piła,
całe morze dziś wypiła
Ryba-piła smutna była,
gdzie się będę dzisiaj myła?

Na piechotę poszła ryba,
znajdę jakąś wodę chyba?
Szła polami i lasami,

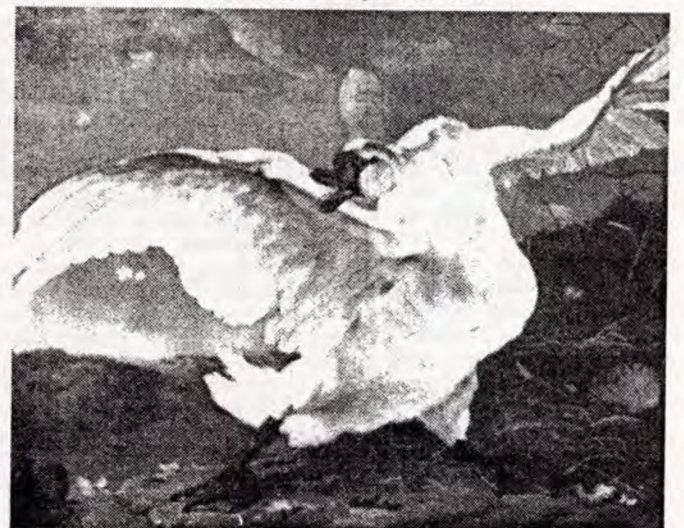
Niezbyt było jej wygodnie,
szła bezwodnie dwa tygodnie,
Patrzy ryba: jest jezioro!
Widzę wody całkiem sporo.
Dobrze będzie się w nim żyć,
chyba, że... znów zacznę pić.

Anna ŚMIAŁOWSKA - PŁANETA

Julian TUWIM

Figielek

Raz się komar z komarem przekomarzać zaczął,
Mówiąc, że widział raki, co się winkiem raczą.
Cietrzew się zacietrzewił, słysząc takie słowa,
Sęp zasępił się strasznie, osowiała sowa,
Kura dała drapaka, że aż się kurzyło,
Zając zajęczał smętnie, kurczę się skurczyło.
Kozioł fiknął koziołka, słoń się cały słaniał,
Baran się rozindyczył, a indyk zbaraniał.

Przygotowała Tatiana ZALESKA

Ze Słonimia w daleki świat

Aktorka Stanisława HARKAWA- SIEDLECKA

Dnia 3 września 2001 roku w zakładzie opiekuńczym dla osamotnionych Zespołu Opieki Zdrowotnej w Sokołowsku pod Wałbrzychem zakończyła pracowite życie Stanisława Harkawa-Siedlecka, aktorka niewielkiego prowincjonalnego teatru w Wałbrzychu.

W Wałbrzychu liczącym 100 tysięcy mieszkańców, górniczym mieście położonym daleko od centrów kultury, teatr był ważnym elementem i edukacji, i tzw. wysokiej kultury.

Przed rokiem 1964 istniał jako scena teatru w Jeleniej Górze. Jako placówka samodzielna zaczął funkcjonować w Wałbrzychu od 23 listopada 1964 roku, obecnie istnieje pod nazwą Teatr Dramatyczny im. Jerzego Szaniawskiego. W dniu otwarcia i do dnia dzisiejszego teatr dysponuje jedną sceną z widownią na 360 miejsc. Wszystkie przedstawienia były jednak, po premierze, wystawiane w okolicznych miejscowościach, bowiem znaczną większość przedstawień teatr dawał w objeździe. Na otwarcie, w dniu 23 listopada 1964 roku, pokazano „Zemstę" Aleksandra Fredry z Siedlecką jako Podstoliną, (Grano ją 94 razy z udziałem 36 945 widzów), Perzyńskiego — „Szczęście Frania" z Siedlecką jako Mroczyńską i Moliera — „Lekarz mimo woli".

Ponieważ Stanisława Siedlecka już od roku 1956 występowała na scenie wałbrzyskiej, od początku samodzielności teatru aż do swego przejścia na emeryturę była członkinią zespołu podstawowego. Grała zwykle dwie ro-

Stanisława Harkawa-Siedlecka w roli Gryzeldy w "Kuligu" Józefa Wybickiego

le w sezonie, ale bywały i takie sezony, kiedy brała udział w czterech premierach. W ciągu swojej teatralnej kariery, liczonej od roku 1945, wystąpiła w 88 sztukach. Już po przejściu na emeryturę kilka razy wystąpiła gościnnie, m.in. w 1981 roku w dramacie Karola Wojtyły „Przed sklepem jubilera". A repertuar miała szeroki. Od Eurydyki w „Antygonie" Sofoklesa do kucharki w „Niespokojnej starości". Grała w „Mieszczanach" Gorkiego i w „Hamlecie" Szekspira, Królową Bonę w „Zygmuncie Auguście" Wyspiańskiego i „Matkę Courage" Brechta. Gdyby dokładnie policzyć, to widzowie obejrzeli ją pewnie ponad milion razy.

Często bywała w Słonimiu, gdzie we wczesnym dzieciństwie mieszkała na Rezkach i w Mogilowcach, dziś w obwodzie brzeskim, gdzie się wychowywała. Urodziła się 14 września w 1916 roku w Słonimiu. Wcześnie osierocona tułała się po wsiach, aż trafiła właśnie do Mogilowiec na służbę do dworu Albina Dziekońskiego.

Polak z ziemiańskiej rodziny, odbywający służbę wojskową w carskiej armii, otrzymał w 1923 roku w spadku po bezdzietnych krewnych olbrzymi majątek — 3500 ha — w Mogilowcach, w ówczesnym powiecie wołkowyskim. Zasłynął jako poeta związany z wileńskimi grupami poetyckimi. Publikował w słynnym czasopiśmie „Okolica poetów", wydał wiele tomików poezji w luksusowych oprawach i na luksusowym papierze. Niektóre z nich wydawane były zaledwie w 100 numerowanych egzemplarzach, pierwszy w ówczesnym obwodzie nowogródzkim jeździł własnym samochodem drogiej marki Adler. Jego bogaty dwór słynął z wielkopańskich manier, a sam Dziekoński - z niewielkiej dbałości o swoje dobra, za to z zamiłowania do humanistyki. (Wybuch I wojny światowej przerwał jego studia w Lozannie, skąd jako poddany carski stawił się do rosyjskiej służby wojskowej).

Do tego dworu trafiła biedna sierota z rodziny wprawdzie katolickiej, ale o żydowskich korzeniach (Do bogatszych Harkawych należał skidelski Simchel handlujący drewnem z Potockimi, Radziwiłłami i mający duże składy także w Mostach). Zaopiekowali się nią Siedleccy — rządca dóbr Dziekońskiego i jego żona, która — zastąpiwszy jej matkę — faktycznie otworzyła przed dziewczyną szeroki świat. Zawsze wracała Siedlecka wspomnieniami do tego czasu dzieciństwa, kiedy w Mogi-

Aktorka w roli Pani de Sottenville w sztuce Moliere'a

lowcach była najszczęśliwsza. Siedlecka posłała ją do Seminarium Nauczycielskiego Sióstr Niepokalanek w Słonimiu, po ukończeniu którego do zawodu nauczycielskiego nie trafiła.

Szczęśliwy los zdarzył się jej bowiem w tej szkole; We wrześniu 1929 roku witała — recytując wiersz powitalny siostry Moniki Sopoćko — Prezydenta Rzeczypospolitej, Ignacego Mościckiego, który właśnie wizytował Słonim, udając się następnego dnia do Nowogródka na dożynki.

Tak zachwycił się i pięknością dziewczynki i recytacją tej pierwszoklasistki, że nakazał asyście wpisać jej nazwisko do pamiętnika, a siostrze przełożonej- aby złożyła wniosek o stypendium na studia, kiedy to dziecko będzie kończyć seminarium. Dzięki temu, ukończywszy szkołę, podjęła naukę w warszawskim konserwatorium, na wydziale wokalnym. Podobno stypendium było tak hojne, że dziewczyna każdego roku pobierała nauki u najlepszych nauczycieli w Paryżu. O tych swoich wyjazdach do Paryża, Rzymu i Berlina często wspominała.

Niestety, wybuch wojny we wrześniu 1939 roku zastał ją na wakacjach w Wilnie. Tam została. Podjęła naukę na tajnych studiach dramatycznych, które prowadził Mieczysław Szpakiewicz.

Ten wybitny reżyser objął dyrekcję Teatru Miejskiego w Wilnie w roku 1931 i postawił go na najwyższym poziomie. Już w następnym roku po objęciu dyrekcji uruchomił Szkołę Dramatyczną, przekształcając ją w dwa lata później w Studium Teatralne. Przetrwało ono do końca okupacji jako konspiracyjne, a Siedlecka wspominała je w swoim życiorysie.

Już w 1945 roku znalazła się w Poznaniu, podjęła niedokończone studia wokalne, ale w 1949 roku równolegle ukończyła szkołę dramatyczną i pracy w teatrze muzycznym nie podjęła. Wtedy właśnie, w 1949 roku wystąpiła do Związku Artystów Scen Polskich z wnioskiem, aby do własnego nazwiska dodać pseudonim artystyczny — „Siedlecka". Po Poznaniu była Częstochowa, Gorzów Wielkopolski, by w 1956 roku osiedlić się w Wałbrzychu i tu zakończyć aktorską karierę.

Z legitymacyjnej fotografii patrzy na nas śliczna kobieta. A ma na tej fotografii ponad 45 lat. Więc to dlatego trzynastoletnią dziewczynką tak zachwycił się Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej, że zafundował jej stypendium na studia artystyczne?

Nie zawiodła Go.

A swoim życiem przyniosła chwałę Słonimskiej Ziemi, z której wyrosła.

Zdzisław STANKIEWICZ

WROCŁAW

Niemen nad Odrą

„...Tymczasem przenoś moją duszę utęsknioną
Do tych pagórków leśnych, do tych łąk zielonych,
Szeroko nad błękitnym Niemnem rozciągnionych..."
(A. Mickiewicz)

Dnia 21 marca br. w Klubie Śląskiego Okręgu Wojskowego wrocławianie mieli niepowtarzalną okazję wejść w atmosferę Kresowej Krainy, której piękno — tak urzekające serce i cieszące oczy — mogli dostrzec poprzez pryzmat rzeki Niemen i nadniemeńskiej okolicy: Stołbców, Szczorsów, Lubcza, Mostów, Grodna, Bohaterowiczów, Druskiennik, Jurborga, okolic Kowna oraz rozlewu ujścia w Zatoce Kurońskiej.

„Niemen od źródeł do ujścia"- tak brzmiał tytuł wystawy, która ukazała się dzięki staraniom członków Dolnośląskiego Oddziału Stowarzyszenia Wspólnota Polska, a w szczególności zapałowi i zaangażowaniu w tak piękną sprawę Anny Bubko, Zdzisława Juliana Winnickiego — Prezesa Dolnośląskiego Oddziału „Stowarzyszenia „Wspólnota Polska", Pawła Kamińskiego, Zbigniewa Jędrychowskiego, Zygmunta Kijaka. Przedstawione fotografie wykonali uczestnicy „Wszechnic Polskich na Wschodzie" realizowanych na Białorusi i Litwie.

Niemen... Słysząc nazwę tej rzeki co czujemy, co przychodzi na myśl, z czym kojarzymy?.. Niewielu mieszkańców dzisiejszej Polski wie, zwłaszcza młodsze pokolenie, jak piękną a zarazem tragiczną historię dla kresowych Polaków kryje w sobie nadniemeńska kraina. Jej niepowtarzalny urok w ciepłych kolorach opisuje Eliza Orzeszkowa, ukazując przy tym magiczne oddziaływanie Niemna na bohaterów powieści. Z całą pewnością można podkreślić, iż w czasach współczesnych rzeka ta nie utraciła siły mistycznej i piękna — o tym właśnie świadczy wystawa, chęć i zapał osób, które świadomie lub też nie, uległy niezwykłym czarom nadniemeńskiej krainy i oczywiście Niemna.

Niemen jest rzeką Polaków, Białorusinów i Litwinów. Leniwie toczy swoje wody przez ziemie współczesnej Białorusi i Litwy, nie zna granic — swe piękno ukazuje każdemu, kto chce je zobaczyć... O Niemnie pisał Władysław Syrokomla w książce zatytułowanej „Niemen od źródeł do ujścia", od Syrokomli zatem został zapożyczony tytuł wystawy. Jego opis stał się przewodnikiem po krainie Niemna dla tych osób, które z artystyczna wrażliwością utrwaliły za pośrednictwem zdjęć tę krainę, krainę wielu wybitnych ludzi — Polaków — „pieśniarzy" słowa i mistrzów pędzla.

Podobnie jak Syrokomla, inny literat i krajoznawca — Napoleon Rouba - w swoim "Przewodniku po Litwie i Białejrusi" wydanym w Wilnie w 1909 roku, tak pisał o Niemnie: *„Niemen, rzeka uchodząca do Bałtyku przez zatokę Kurońską. Źródło jej w błotnistych lasach pow. ihum.., [Ihumień — obecnie Czerwień] gub. mińskiej, pod wsią Dołhinicze, poczem bierze większe do siebie dopływy Łoszę i Uszę. W guber. wileńskiej Niemen przebiega 335 w., zaś w gub. kowieńskiej płynie na przestrzeni 130 w. i pod wsią Pośnięte uchodzi do Prus poniżej o 10 w. od Jurborga. Długość Niemna wynosi 841 wiorst*

Organizatorzy wystawy

[wiorsta =1066,78m]. Żeglownym jest Niemen od Stołbców, a więc na przestrzeni 729 w. Przy normalnej głębokości 3 1 do 16 stóp, Niemen bywa nader dużo płytszy i skutkiem tego ma mnóstwo ławin piaszczystych, które wraz z rapami stanowią rzeczywistą klęskę dla żeglugi po nim. Statki parowe kursują w okresie letnim pomiędzy Grodnem a Druskienikami i Kownem; atoli jedynie dobrą i stałą jest komunikacja pomiędzy Kownem i Jurborgiem. Niemen nie obfituje w ryby, natomiast morskie rybitwy stale towarzyszą podróżnym częstokroć i po za Kownem. W granice Prus W. Niemen wchodzi pod wsią Stolnikami i ośmiu rękawami uchodzi do Zatoki Kurońskiej...".

Poznając krainę Syrokomli, krainę Mickiewicza twórcy wystawy zaczęli również poznawać Niemen. Zauroczenie jego cudnym obliczem zaowocowało wieloma przepięknymi fotografiami, które choć w niewielkim stopniu przybliżyły zwiedzającym piękno, które słowami opisać jest trudno. Wszystko to należy zobaczyć na własne oczy, ogarnąć myślami, dotknąć sercem, zatopić swój wzrok w bezdenne przestworza... inaczej mówiąc — otworzyć się na piękno cała swą istotą.

Dalszym krokiem wypraw było dotarcie do źródeł; Autorzy zdjęć dotarli do ujścia, a właściwie do szesnastu „rękawów" ujść, gdyż Niemen to jedyna z wielkich rzek europejskich, która nie ma ujścia klasycznego. Poznali na całym jego brzegu większość osad i miasteczek oraz miast leżących nad brzegami.

Mamy nadzieję, iż niedługo nastąpi kontynuacja podróży po kraju Niemna, utrwalona na papierze, przybrana w słowa znanego badacza problematyki Kresów Wschodnich Zdzisława Juliana Winnickiego. Poprzednie jego dzieła ujawniły badawczą dociekliwość, miłość i szczere zainteresowanie tą krainą, jej ludźmi. Oczekujemy, że dzieło będzie równie piękne i pociągające jak okolice Niemna.

Helena GIEBIEŃ
Wrocław

My znad Niemna, my znad Szczary, my znad Bałtyku

To jest nasza mała Ojczyzna

To już niedługo za trzy lata obchodzić będziemy sześćdziesiątą rocznicę wyzwolenia ziem polskich spod niemieckiej okupacji, zajmowania niemieckich terenów i obejmowania ich przez polską administrację oraz zakończenia wojny i budowania nowego państwa polskiego w nowych, wytyczonych pojałtańskim porządkiem, granicach.

Dwa wydarzenia polityczne na skalę światową zadecydowały o kształcie powojennej Polski: układy w Jałcie i Poczdamie. Pierwszy przesądził o kształcie geograficznym Europy i jej podziale politycznym, drugi o składzie ludnościowym trzech graniczących ze sobą państw. To właśnie układ poczdamski stał się przyczyną przesiedlenia trzech milionów Niemców zamieszkujących ziemie objęte przez polską administrację i konieczności zaludnienia ich mieszkańcami Polski. Więc ciągnęli na Zachód i chłopi z małopolskich i mazowieckich wiosek i robotnicy przemysłowi i mieszkańcy zburzonych miast, którzy szukali niezniszczonego miejsca na ziemi. Zachód zapełniał się, stawał się Ziemiami Odzyskanymi. Zwłaszcza kiedy ze Związku Radzieckiego przywożono repatriantów.

Ta nazwa, to oczywisty, propagandowy fałsz. Wywiezieni w latach 1939 — 1940 i później mieszkańcy Kresów nie wracali przecież do swojej ziemi ojczystej. Owszem, przyjeżdżali do Polski, ale tej nowej- nie ich Polski. Ale oni — choć nie do swojej ziemi ojczystej-jednak z głębokich syberyjskich prowincji ZSRR do Polski wracali. Więc jeśli o nich można mówić, że byli repatriantami, to nie o repatriacji, a o przesiedleniu mówić należy; o tych, których z ziem południowo-wschodniej Polski, czy Wileńszczyzny przywieziono niezupełnie dobrowolnie. Tym bardziej jaskrawo ten fałsz jest widoczny w momencie przesiedlenia ludności kresowej. Tak więc *„dzięki układowi poczdamskiemu było gdzie przesiedlić kilkaset tysięcy Polaków, których władza sowiecka z Kresów w głąb państwa nie wywiozła”*. Kilkaset tysięcy Łemków też było gdzie przewieźć. Zwano te akcje repatriacją, patriotycznym obowiązkiem i honorem powrotu na prastare ziemie piastowskie, ale w rzeczywistości były to czystki etniczne, zakrojone na wielką międzynarodową skalę. Jakby to dziś cynicznie nie zabrzmiało wobec krzywd wtedy ludziom wyrządzonych, państwo polskie jest dziś etnicznie jednorodne. Przyjdzie czas na podsumowania, ożyją znów dyskusje na temat określenia, czy tamte wojenne wydarzenia były wyzwoleniem-jak to nazywano — spierać się będą politycy, uczeni, historycy.

Zanim ten czas nadejdzie, moim rodakom „zza Buga”- jak wtedy mówiono- pragnę przedstawić sens tego, co się wtedy stało, z dzisiejszego punktu widzenia. Warto o tym powiedzieć, bo tak naprawdę odeszło już za smugę cienia pokolenie wygnanych ze swojej ojczyzny i skazanych wyrokiem Jałty i Poczdamu na bezpowrotne osiedlenie się w innej ziemi. Odchodzi moje pokolenie, wtedy ich dzieci, które kraj lat dziecinnych zapamiętało tylko we mglistych wspomnieniach i które na tej nowej ziemi przeżyło całe swoje dziecięce, młodzieńcze, dorosłe i podeszłe lata.

Moi rodacy „zza Buga” pozostali na swoich miejscach, żyją tam, gdzie się urodzili. My nie mamy nawet swoich metryk, nie znamy miejsc swego urodzenia, nasze życie zaczęło się gdzie indziej, kończy gdzie indziej. Ma to nawet swoją nazwę - mała Ojczyzna. Do tego niemieckiego miasta zrujnowanego i spalonego przez zwycięzców już po jego zdobyciu, przybywaliśmy latem 1945r., wiosną 1946r. i latem 1947 roku jako tzw. repatrianci.

Skończył się czas kilkuletniej niewoli- czas pogardy jak go nazwano. Nie pojawi się już na ulicy niemiecki żandarm, którego widok niesie zapowiedź śmierci i cierpienia. Jest już polska szkoła, biało-czerwone sztandary na ulicach i gmachach i polskie orzełki- co prawda bez korony, ale z tym damy sobie radę- przyjedzie generał na białym koniu i zaprowadzi porządek. Wszędzie jednak widać biedę i zniszczenie. Pojawia się bilans strat narodowych. Jeszcze słychać słowa pieśni „Z dymem pożarów”. Oto echo tamtych czasów: *„Istny potop nieszczęść i niedoli: liczne setki tysięcy naszych braci - wywiezionych, pomordowanych; całe okolice zniszczone i popalone; życie umysłowe zamarłe; ludzie owynędzniali, zgłodniali, a niektórzy ulegli skażeniu duchowemu; nie ma domu i rodziny, nie ma jednostki nie pokrytych ciężką żałobą po stracie najbliższych ukochanych. Staliśmy się krainą łez, ruin, mogił i krzyżów”* — tak opisał ten czas arcybiskup Romuald Jałbrzykowski, metropolita wileński osiadły po wojnie w Białymstoku. Wtedy pojawiła się legenda „dzikiego Zachodu”, Zachodu szabrowników (mało kto wie dziś, co to słowo wtedy znaczyło), morderców. Zachodu- schronienia folksdojczów i innych łajdaków wysługujących się niemieckiemu okupantowi. Te gruzy były więc nie tylko dosłownie na ulicach miast. Były też w nas, Polakach. To były gruzowiska moralne.

Zaczyna się jednak nowe życie. W zniszczonym wojną kraju, w którym znaczna część jego mieszkańców nie ma po prostu dokąd wracać z wojennej tułaczki, otwiera się nowa ziemia, wtedy nazwana- Ziemie Odzyskane. Oto opis z tamtych dni pióra Zofii Kossak: *„... ścieżką wysieczoną weszło w obejście dwóch mężczyzn po miejsku ubranych. Nieśli worki i płachtę. Najspokojniej zaczęli do worków pchać. -Co robicie! To moje! Krzyknęła Małgorzata przerażona. -Nakaz rekwizycyjny, proszę szanownej pani. Rekwizycja w imieniu władzy... dla bezdomnych warszawiaków... -To moje! Roześmieli się.... Jeden pozostawał przy workach, drugi poszedł myszkować po budynkach. Odkręcił w oborze mosiężne kurki od kranów, w komórce znalazł sieczkarnię i zdjął z niej pas transmisyjny.”* Ale jadą na ten Dziki Zachód. Tam też spalone miasta, splądrowane wsie, przerażeni i pokorni Niemcy. Mimo wszystko dla bezdomnych, błąkających się w poszukiwaniu spokojnego, powojennego już kąta są jeszcze domy, w których można zamieszkać korzystając z pozostawionego dobytku. Toteż pojawia się na drzwiach domu lub mieszkania napis *“zajęte przez Polaka.”* Może się tam zjawić jednak inny Polak, kto wie, kto to - w mundurze oficerskim i każe się wynosić grożąc pistoletem. Tylko kartka na drzwiach pozostała ta sama. Dziki Zachód.

Niemen

© J. WANIUKIEWICZ

Przyjeżdżamy my; - przywożą nas z syberyjskiej tajgi, kazachskich stepów i Bóg jeden wie, skąd jeszcze. Po raz pierwszy w życiu widzimy porządne ulice, zasiadamy w domach, jakich nigdy przedtem nie widzieliśmy, uczymy się posługiwać nieznanymi, nigdy nie widzianymi, sprzętami. Czytamy napisy - w języku znienawidzonym - na murach, szyldach, tabliczkach z nazwami ulic. I gruzy.

Morze gruzów. Miasto płonęło. Spłonęła cała starówka z jej bogatymi sklepami, restauracjami, kawiarniami, siedzibami mieszczańskimi. Przez długie lata utrzymywano, że były to zniszczenia wojenne. To była nieprawda. Jak wiele miast pomorskich tak i Słupsk (wtedy Stolp), zwany małym Paryżem, zajęty był bez jednego strzału.

Wojsko niemieckie opuściło miasto nienaruszone, wysadzono tylko mosty. Wojska radzieckie zajęły Słupsk co w Moskwie powitano salwami armatnimi, zwyczajem wojennym z rozkazu Stalina. Dopiero później w kilka dni po zajęciu miasta palono je i niszczono. Grabiono, co się dało i wywożono. Zagrabiono liczne przy Bismarckplatz (al. Sienkiewicza) gabinety lekarskie, których wyposażenie całymi wagonami zostało wywiezione do ZSRR. Wywiezione zostało na Wschód wyposażenie kilku fabryk jako trofea wojenne. W kościele mariackim zlokalizowano skład mebli zrabowanych z bogatych mieszczańskich domów. Z niewiadomych przyczyn wybuchł tam pożar, który strawił wszystko.

Byli jeszcze Niemcy. Przestraszeni chowali się po domach czekając aż przyjdzie ktoś i w niezrozumiałym języku powie, że zajmuje ten dom i odtąd nie jest to już ich dom. Zresztą i tak nie rozumieli, co ten Polak mówi, ale wiedzieli bez tego, o co chodzi. Szczęśliwy, że nie przyszedł ze złowrogą wieścią, że trzeba wyjść bez nadziei na życie lub nie uprowadza nie wiadomo dokąd, nie bije i nie gwałci. Dużo czasu musiało minąć, abyśmy zrozumieli, że wielu z nich to polscy Kaszubi, że *“nie ma Polski bez Kaszubów, a bez Kaszub nie ma Polski”*.

I było morze. Znaliśmy je tylko z piosenki, że wiernie będziem je strzec. Też je pierwszy raz zobaczywszy, dziwiliśmy się, nie bardzo zdając sobie sprawę z tego ogromu wody przed nami.

To nie była nasza Ojczyzna. Wciąż łudziliśmy się, że przyjedzie Anders na białym koniu, a my wrócimy do naszych ukochanych Wołkowysków, Słonimów, Szczuczynów, do Wilna i Grodna. Taki czas nie nadszedł. Aniśmy się obejrzeli, jak to nadbałtyckie Pomorze stało się ojczyzną naszych dzieci i wnuków, jak pożeniliśmy się z rodowitymi Kaszubkami, jak z tego powodu staliśmy się spowinowaconymi z dzisiejszymi rodowitymi Niemcami z Hamburga czy Lipska.

A kresowiak znad brasławskich i poleskich jezior znad Niemna i Szczary ubogą łódź wiosłową zamienił na morski kuter i do rybackiego portu w Kołobrzegu, Ustce, Łebie czy Dźwirzynie przywozi śledzia, dorsza lub szprota a nie *“szczuku”*. Tylko jego wnuk-rybak nie *“zacionga”* już po kresowemu, nie wie co to język *“zdzieszni”*, często zaś mówi po kaszubsku, jak jego żona.

A wnuk, urodzony w nadgranicznym Szczecinie, zapytany, skąd jest jego dziadek, odpowiada - ze Słupska. A opowieści o Słonimiu, Nowogródku i Grodnie słucha jak wieści z dalekich stron.

Odbudowaliśmy spalony przez sowieckich zwycięzców mały Paryż. A dziś jest to jedno z najpiękniejszych miast Pomorza, jak żadne inne- bogate w zabytki kultury- tej nie naszej, a przecież nasze dziedzictwo. I jesteśmy z tego dumni i pokazujemy to miasto przybyszom zza Odry, którzy jako dzieci tu kiedyś mieszkali, a oni z zachwytem mówią o nim *“huebsch”* piękny, uroczy. I wrośliśmy w to Pomorze, staliśmy się jego częścią.

Do Rodaków znad Niemna - Rodak znad Bałtyku.

dr Zdzisław STANKIEWICZ

LIDA

Dobrze pamiętam

W ubiegłym roku, będąc na grzybach, w lesie przypadkowo natrafiłem na fundament z czasów wojny. Od razu przypomniały mi się wydarzenia z tamtych lat. Miejsce to znajduje się na trasie kolejowej LIDA - WILNO, na odcinku GUBY - BASTUNY i przed wojną był tu przystanek kolejowy. Mieszkałem w tym czasie w zaścianku Skorwody i dobrze pamiętam wydarzenia z tamtych lat: Na tym fundamencie postawiony był wagon osobowy, był w nim zakwaterowany posterunek ochrony kolejowej. Niemców na przystanku było ok. 8-12, pilnowali linii kolejowej, kontrolowali ładowanie do wagonów drewna i kamieni, zwożonych przez mieszkańców z pobliskich pól. Wagony załadowywała młodzież, która mieszkała w barakach przy stacji. Dwa baraki stały między miejscowościami Żyrmuny i Skorwody. Wycinano drzewa w pobliskim lesie w odległości 200 m od kolei. Niemcy w wolnym od służby czasie, plądrowali pobliskie miejscowości, szukali przeważnie wódki i żywności. Byłem wtedy łącznikiem i często byłem świadkiem tamtych wydarzeń. Parę razy nawet sam nosiłem im bimber (pędzony przez miejscowych w kuźni), żeby rozeznać u nich potrzebne mi wiadomości. Pod koniec marca 1943r. ojciec posłał mnie aby zanieść Niemcom 2 litry bimbru i słoninę, musiałem też zaczekać na puste butelki. Niemcy, jak zawsze, ucieszyli się na mój widok. Był tam również Anton, z organizacji TOD w Żyrmunach. Wiedziałem, że był on związany z konspiracją, mówiono później, że rozbroił i zbił Niemców, a później uciekł z dwoma karabinami do oddziału. W tym czasie przyszedł tam też Adam Łoszkiewicz ps. Iskra, komendant placówki Jaświły, pod pretekstem kupienia drewna za bimber i kawał “szpiku”. Skradziono wtedy Niemcom, bez jednego strzału, karabin maszynowy i kilka taśm naładowanych po 50 naboi każda.

Marian BAŁTRUSZ

Uwaga! Konkurs!

Podsumowanie konkursu erudyty

Rozwiązania konkursu erudyty, zamieszczonego w nr. 6 **Głosu** z dnia 8 lutego br., są następujące 1-Wisła, 2-16 województw, 3-Japonia, 4-Chiny, 5-Jezioro, Tatry, 6- Indie, 7-Wielka Brytania, 8-Holandia, 9-Bug, 10-żyją. Prawidłowe odpowiedzi nadesłali: Wiktoria Żukowska z Barani, Wiktor Kozioł ze Skidla, Ilona Karwowska z Baranowicz. Nagrodę książkową po losowaniu wysyłamy do Wiktorii Żukowskiej. W tym numerze proponujemy do rozwiązania konkurs historyczny, na odpowiedzi czekamy **do 29 kwietnia br.**

Konkurs historyczny

Jan Matejko. Zaprowadzenie chrześcijaństwa w Polsce

1. Miejscowość w Rosji, w okolicy Tweru, pogrzebano tu w IV-V 1940r. jeńców-Polaków z obozu w Ostaszkowie (ok. 6500).
2. Prowincja należąca 1466-1772 do Polski na mocy drugiego pokoju toruńskiego, obejmowała województwa: chełmińskie, malborskie, pomorskie.
3. Od schyłku XIV w. nazwą tą często określano zjazdy główne, ogólnopaństwowe rycerstwa, podczas których właściwe obrady toczyły się w gronie rady królewskiej i dopiero podjęte uchwały przekładano do aprobaty ogółowi obecnych.
4. Najwyższy polski order wojenny, nadawany za osobiste męstwo lub wybitne zasługi osobom, jednostkom wojskowym i miejscowościom.
5. W latach 1819-21 tajny związek, celem którego było umacnianie więzi narodowej we wszystkich trzech zaborach, — powołany do życia w Warszawie przez młodych oficerów i podoficerów armii Królestwa Polskiego, kierowany przez Łukasińskiego.
6. Błazen (1480? -1560) królów Zygmunta Starego i Zygmunta Augusta słynący z mądrości politycznej i troski i o dobro państwa.
7. Ludowa nazwa góry Ślęża na Dolnym Śląsku, gdzie od poł. 1. tysiąclecia p.n.e. do końca X w n.e. był pogański ośrodek kultowy, w tradycji ludowej góra jest nawiedzana przez duchy.
8. Reforma protestancka, wielki ruch religijny w XVI w., początek którego wiąże się z wystąpieniem Marcina Lutra.
9. Legendarny założyciel dynastii książąt i królów polskich, według podań był kmieciem, bartnikiem lub kołodziejem.
10. W średniowiecznej Polsce urzędnik zarządzający grodem i okręgiem grodowym, czuwający nad ich obroną i bezpieczeństwem, ściągający od ludności daniny i sprawujący władzę sądową.

Zapraszamy!

Dnia 14 kwietnia br. w Zabłociu odbędzie się **Spotkanie Wielkanocne.**
12.00 - msza św. 13.30 - program wielkanocny
Serdecznie zapraszamy!
Zarząd Oddziału ZPB w Zabłociu

Piosenka na życzenie

Jak długo w sercach naszych

1. Jak długo w sercach naszych,
choć kropla polskiej krwi,
jak długo w sercach naszych
ojczysta miłość tkwi,
stać będzie kraj nasz cały,
stać będzie Piastów gród,
zwycięży Orzeł Biały,
zwycięży polski lud.
2. Jak długo z gór karpackich
brzmi polskiej pieśni ton,
jak długo na Wawelu
Zygmunta bije dzwon,
stać będzie kraj nasz cały...
3. Jak długo Wisła wody
na Bałtyk będzie slać,
jak długo polskie grody
nad Wisłą będą stać,
stać będzie kraj nasz cały...

Drobne ogłoszenia w Głosie dla mieszkańców Grodna pod całodobowym numerem telefonu 066.

Z okazji imienin, Czcigodnemu Księdzu Proboszczowi **Ryszardowi CZAJCE** z parafii Gieraniony składamy najserdeczniejsze życzenia: dobrego zdrowia, długich lat życia i wytrwania w trudnej pracy kapłańskiej, dużo łask Bożych oraz opieki Matki Bożej. Bóg Ci zapłać za dobre serce, za Twój ofiarny trud i szczere naszej parafii oddanie. Bądź z nami zawsze, drogi nasz Pasterzu

wierni parafianie z Gieranion

Z okazji imienin Czcigodnemu Księdzu Dziekanowi **Ryszardowi JAKUBCOWI** składamy najserdeczniejsze życzenia: zdrowia, szczęścia, długich lat życia, Bożej pomocy w trudnej pracy kapłańskiej oraz opieki Najświętszej Matki Bożej

wdzięczni parafianie z Mikielewszczyzny

Z okazji jubileuszu 60-lecia urodzin **Lucynie MACZULSKIEJ** składamy najserdeczniejsze życzenia zdrowia, szczęścia, pomyślności w życiu i obfitych łask Bożych

Chór „Głos znad Niemna"

Z okazji jubileuszu **Elwiry CITUK** moc najserdeczniejszych życzeń: zdrowia, radości, słonecznych dni oraz Bożego błogosławieństwa i opieki Matki Boskiej

życzą koleżanki z Grodzieńskiego Oddziału Stowarzyszenia Ofiar Represji Politycznych

Podziękowania

Chcę serdecznie podziękować za troskliwą i serdeczną opiekę i uratowanie mi życia pracownikom Oddziału Reanimacji w Werenowie oraz lekarzom: **A. KRUCZKO, J. LADYSZ, J. DUBICKIEMU, A. NIEDZIELKO** oraz pielęgniarkom: **M. STRACH, L. BIEJ, J. PIWOWARCZYK, S. LADYSZ, M. MIETIEWICA, T. GRYB** i całemu personelowi, którego nie wymieniłam. Życzę wytrwałości w tak ciężkiej pracy.

Anna Sztejn z Radunia

Gratulacje!

Z okazji 5 urodzin kochanej Krystynce BOHDAN najlepsze życzenia: zdrowia, radości, pogodnego i szczęśliwego dzieciństwa oraz wszelkiej pomyślności i opieki Bożej

składają mama, dziadkowie i ciocia

Kartki z kalendarza

9 IV 1241 — Bitwa pod Legnicą
9 IV 1968 — W Górkach Wielkich na Śląsku Cieszyńskim zmarła wybitna powieściopisarka Zofia Kossak-Szczucka Szatkowska.
10 IV 1525 — Hołd pruski w Krakowie.
11 IV 1818 — Do Krakowa sprowadzono ze Szwajcarii szczątki Tadeusza Kościuszki.
11 IV 1937 — Ustawa sejmowa o uznaniu 11 listopada świętem narodowym.
11 IV 1939 — Hitler podpisał dyrektywę „Fall weiss" — tj. plan ataku na Polskę.
14 IV 966 — W Gnieźnie Mieszko I i jego dworzanie przyjęli chrzest.
14 IV 1950 — Prymas Polski abp Stefan Wyszyński podpisał porozumienie z rządem PRL.

Matrymonialne

Zamożni obcokrajowcy oraz Polacy z USA, Canady, Australii i Europy Zachodniej poślubią panie.
Zgłoszenia: dane personalne+ fotografia pod adresem: „Carina", 94-060 Łódź 10, Box 22, Polska, tel. (1048) -42-687-08-10

***

30-letni, przystojny, 186 cm, niezależny przedsiębiorca z Łodzi pozna uczciwą i dobrą dziewczynę z Białorusi w wieku 22-26 lat, wzrost 170-180 cm, szczupłą.
Oferty ze zdjęciami kierować pod adresem redakcji.

Czy wiecie, że...

*Najstarszy w Europie wciąż czynny zakład przemysłowy to Kopalnia Soli w Wieliczce.
*W ciągu 60 lat życia serce człowieka przepompuje 130 milionów litrów krwi.
*Do 6 miesiąca życia dzieci mogą połykać i oddychać jednocześnie.
*Miód jest jedynym produktem, który się nie psuje. Znajdowano w grobowcach faraonów miód, który nadawał się do spożycia.
*Żyrafa ma tak długi język, że może sobie nim dłubać w uchu.
*Jedna czwarta z 206 kości człowieka mieści się w stopach.

Czy pamiętasz, że...

8 IV - Dionizego, Januarego
9 IV - Marii, Dymitra
10 IV - Makarego, Michała
11 IV - Leona, Filipa
12 IV - Ludosława, Wiktora
13 IV - Marcina, Przemysława
14 IV - Justyny, Waleriana

Cennik
życzeń, podziękowań, ogłoszeń drobnych

Cena (z podatkiem VAT) za 1 linijkę umowną (28 znaków — liter):

tekst	mniej niż 300 zn.	więcej niż 300 zn.	komercyjne
zwykłe	360 rub/ lin;	320 rub/ lin;	500 rub/lin;
pogrubioną czcionką	460 rub/ lin;	420 rub/ lin;	540 rub/lin;
w czarnej ramce	420 rub/ lin;	400 rub/lin;	520 rub/lin;
w czerwonej	460 rub/ lin;	440 rub/lin;	540 rub/lin;
matrymonialne	500 rub/ lin;	480 rub/ lin;	

nekrologi na stronie 5 o rozmiarze 81x30 mm 2500 rub
Numer konta Biełinwiestbanku w Grodnie: 3015204440014, kod 705

Redakcja Głosu znad Niemna uprzejmie prosi autorów, którzy nadsyłają swoje materiały pod adresem redakcji, o podanie swoich danych (nazwisko, imię, imię ojca, adres zamieszkania) oraz danych paszportowych w celu naliczania honorariów.

Tygodnik jest wspierany przez Senat RP oraz Fundację "Pomoc Polakom na Wschodzie"

Wydawca: SZ „Związek Polaków na Białorusi"
Adres redakcji: 230023 Grodno ul.Dzierżyńskiego 32
Tel. (0152) 72-31-69, fax. (0152) 72-00-75
e-mail: glosznadniemna@mail. grodno. by glosznadniemna@yahoo. com
Internet:http://glos-znad-niemna.virtualave. net
Redaktor naczelny: Andrzej Dubikowski
Redaktorzy: Tatiana Zaleska (zastępca redaktora naczelnego), Halina Ejsmont, Ryszard Karaczun, Andrzej Poczobut, Iness Todryk (redaktor wydania).
Fotograf: Jarosław Waniukiewicz
Korekta: Helena Bohdan
Obsługa komputerowa: Jolita Oniśko, Anna Skorb
Sekretariat: Alicja Samiec
Prenumeratę: półroczną, kwartalną, dzwumiesięczną lub miesięczną można zamówić w każdym urzedzie pocztowym na Białorusi (do dnia 15 każdego miesiąca). Prenumeratę w Polsce przyjmują placówki Ruchu S. A. Indeks w Polsce 329258 Cena gazety w prenumeracie miesięcznej wynosi 722 BYB, w sprzedaży w kioskach — 120 BYB.

Рэгістрацыйнае пасведчанне № 685. Індэкс 63863
Аб'ём выдання - 3 друкаваныя аркушы
Заказ № - 1068 Наклад 6450 асобнікаў.
Штотыднёвік "Глос знад Немна"(на польскай мове)
ISSN 1563-3233
Адрас рэдакцыі:230023 Гродна вул. Дзяржынскага, 32
Друк: Гродзенскае абласное ўнітарнае паліграфічнае прадпрыемства "Гродзенская друкарня"
Гродна вул.Паліграфістаў, 4
Падпісана да друку 4.04.2002 у 15^{00}
Якасць друку адпавядае якасці прадстаўленых рэдакцыяй дыяпазытываў.

Bądźmy w kontakcie

Czekamy na Państwa telefony od godz. 9.00 do 18.00, od 18.00 do 9.00 możecie Państwo zostawić wiadomość na automatycznej sekretarce.

tel. (0152) 72-31-69